

Číslo: 77001/2024-2025

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch od 01. 10. 2024 do 04. 10. 2024 a od 07. 10. 2024 do 09. 10. 2024

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola s materskou školou, Lomnička 29 a Elokované pracovisko, Lomnička 28, Elokované pracovisko, Lomnička 67 a Elokované pracovisko, Lomnička 68 ako súčasti Základnej školy s materskou školou, Lomnička 29	
Zriaďovateľ	Obec Lomnička

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

PhDr. Miroslav Zelina, riaditeľ školy

Mgr. Renáta Kollárová, zástupkyňa riaditeľa školy

Mgr. Andrea Kovalčíková, zástupkyňa riaditeľa školy

Mgr. Ivan Lajčák, zástupca riaditeľa školy

Mgr. Ľubomíra Borovská, zástupkyňa riaditeľa školy pre materskú školu

V súlade s poverením na **komplexnú inšpekciu** č. 77001/2024-2025 zo dňa 24. 09. 2024 inšpekciu **vykonali**:

PaedDr. Mária Ferencová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov	
RNDr. František Bočkay, školský inšpektor, ŠIC Prešov	
Mgr. Adela Čebrová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov	
PaedDr. Beáta Hricková, školská inšpektorka, ŠIC Prešov	
PaedDr. Svetlana Chomjaková, školská inšpektorka, ŠIC Prešov	
Mgr. Adriana Magerová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov	
Mgr. Ľubomír Mitráš, školský inšpektor, ŠIC Prešov	
Mgr. Alena Porvazová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov	
Mgr. Ivona Staníková, školská inšpektorka, ŠIC Prešov	
Mgr. Mária Tuptová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov	

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu, pedagogického riadenia a podmienok výchovy a vzdelávania v základnej škole

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola vidiecka plnoorganizovaná základná škola (ZŠ) s vyučovacím jazykom slovenským, ktorú v čase školskej inšpekcie navštevovalo 887 žiakov

pochádzajúcich z marginalizovanej rómskej komunity (MRK), ktorá tvorila 99,9 % obyvateľstva obce Lomnička. Škola mala zriadených 60 tried, z toho 24 tried primárneho vzdelávania (443 žiakov), 13 tried nižšieho stredného vzdelávania (257 žiakov) a 23 špeciálnych tried (ŠT) (187 žiakov) pre žiakov s mentálnym postihnutím (MP). Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby (ŠVVP) malo diagnostikovaných 779 žiakov, čo je z celkového počtu až 87,8 %, z toho zdravotné znevýhodnenie (ZZ) malo 194 žiakov, z ktorých sa 187 vzdelávalo v ŠT¹ a 7 formou inklúzie v bežných triedach. Zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP) pochádzalo 585 žiakov. V aktuálnom školskom roku škola poskytovala podporné opatrenia 13 žiakom, ktorým bolo diagnostikované ZZ (7 žiakom v bežných triedach a 6 žiakom v ŠT). Povinnú školskú dochádzku v školách mimo územia Slovenskej republiky (SR) plnilo 12 žiakov. Formou individuálneho vzdelávania v domácom prostredí sa nevzdelával žiaden žiak. Škola mala zriadené 3 elokované pracoviská (EP), ktoré sa nachádzali v bezprostrednej blízkosti hlavnej budovy. Vyučovanie žiakov bolo realizované v 2 zmenách. V čase školskej inšpekcie sa v dopoludňajšej zmene vyučovalo v 33 triedach a v popoludňajšej zmene v 27 triedach. V kontrolovanom subjekte nebol zriadený školský klub detí. Výchovu a vzdelávanie žiakov zabezpečovalo 87 pedagogických zamestnancov (PZ), z toho 2 školské špeciálne pedagogičky (ŠŠP) a 14 pedagogických asistentov (PA). Podľa vyjadrenia riaditeľa školy bol počet PA vzhľadom na počet žiakov so ŠVVP nepostačujúci. Z odborných zamestnancov na škole pracovali 2 sociálne pedagogičky. Na škole bol zriadený školský podporný tím (ŠPT), ktorý tvorili ŠŠP, sociálne pedagogičky a asistenti učiteľa. Podľa vyjadrenia riaditeľa školy je jeho snahou doplniť školský kolektív o školských psychologov a školského logopéda.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

Štátna školská inšpekcia (ŠŠI) hodnotila priebeh a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu v triedach primárneho vzdelávania na základe 69 hospitácií na hodinách slovenského jazyka a literatúry (26), anglického jazyka (9), matematiky (20), prírodovedy (6), vlastivedy (3) a prvouky (5).

Slovenský jazyk a literatúra (SJL)

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

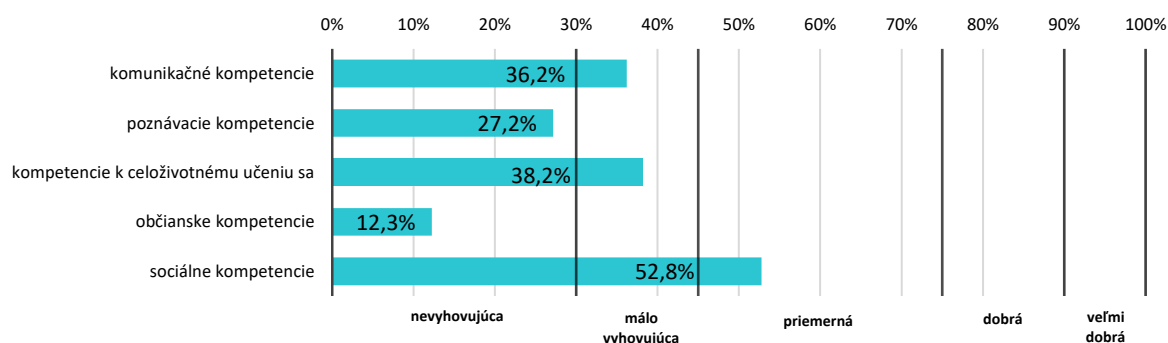
Komunikačné kompetencie žiakov primárneho vzdelávania boli na málo vyhovujúcej úrovni (36,2 %; *Graf 1*), čo negatívne ovplyvňovalo celý výchovno-vzdelávací proces. Pozorovaná úroveň komunikačných zručností v jednotlivých ročníkoch primárneho vzdelávania bola rozdielna. Nedostatočne rozvinutá aktívna i pasívna lexika žiakov nižších ročníkov sa prejavovala v ich nesúvislom, často nelogickom a agramatickom rečovom prejave. Žiaci vyšších ročníkov sa síce vyjadrovali spontánne, avšak na časté motivačné otázky učiteľov zväčša odpovedali jednoslovné vo forme hodnotiacich častíc áno/nie alebo krátkym slovným spojením. Vysvetľovaním vecného významu neznámych slov vyučujúci zabezpečovali rozširovanie slovnej zásoby aktérov učenia sa, no v odstraňovaní nedostatkov vo verbálnom prejave žiakov (odpoveď celou vetou) absentovalo ich dôsledné upozorňovanie na korekciu chýb. Správne čítanie žiakov chýbalo zvládnutie požadovanej techniky čítania (plynulosť, slovný a vetný prízvuk). Ich písomný prejav sa vyznačoval neúhladnosťou a chybovosťou,

¹ V ŠT sa 26 žiakov, ktorí mali okrem MP pridružené ďalšie ZZ, vzdelávali podľa individuálnych vzdelávacích programov.

pričom vyučujúci dbali na jeho opravu. So spolužiakmi sa dorozumievali v rómskom jazyku, čo znižovalo ich schopnosť samostatne tvoriť súvislý text. Odbornú terminológiu vo vyšších ročníkoch vedeli uplatniť iba jednotlivci. Ako zdroj informácií boli na vyučovacích hodinách najviac využívané súvislé printové texty (učebnica, čítanka, šlabikár, pracovný zošit, pracovný list), v ktorých sa žiaci dokázali orientovať, vyhľadávať explicitné informácie, ale na štvrtine hospitovaných hodín nedostali príležitosť spájať obsah textu so svojimi poznatkami. Počúvanému textu mladší žiaci zväčša rozumeli, ale nedokázali naň reagovať a ani odpovedať na otázky týkajúce sa jeho obsahu. Na hodnotenie významu alebo pravdivosti informácií nedostali žiaci primárneho vzdelávania príležitosť na prevažnej väčšine hodín, čo negatívne vplývalo na rozvoj ich komunikačných zručností. Možnosť spracovávať informácie prostredníctvom digitálnych technológií žiaci nedostali na dominantnej väčšine pozorovaných hodín. Dostupnú didaktickú techniku (napr. interaktívna tabuľa) využili učitelia najmä na prezentovanie pracovných listov. V oblasti rozvíjania **poznávacích kompetencií**, ktoré boli na nevyhovujúcej úrovni (27,2 %), sa vyučujúci zamerali prevažne na zadávanie úloh na nižšie myšlienkové operácie, čím vytvárali priestor pre žiakov na preukázanie poznávacích kompetencií výlučne na úrovni zapamätania, porozumenia či aplikácie učiva. Žiaci si poväčšine vedeli vybaviť z pamäti informácie o vybraných slovách alebo delení hlások a správne dopĺňali jotu alebo ypsilon. Riešiť analytické úlohy (delenie slov na slabiky, určovanie počtu slabík a pod.) bolo žiakom umožnené na troch pätinách hodín, pričom na väčšej časti z nich boli úspešní. Príležitosť preukázať hodnotiace a tvorivé myslenie (vytvoriť súkromný list, tvoriť slová na určenú hlásku a pod.) dostali iba ojedinele, čo výrazne limitovalo komplexný rozvoj ich poznávacích kompetencií. Pri práci boli žiaci sústredení, motivovaní a aktívni, pričom primerane spolupracovali s učiteľmi. Rozvoj **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** (38,2 %) žiakov nebol v požadovanej miere stimulovaný, pretože preukázať schopnosť kriticky myslieť nedostali na troch pätinách hodín a možnosť pracovať s chybou a využiť ju v prospech zdokonaľovania svojich vedomostí a zručností nedokázali na polovici hodín. Nedôsledné uplatňovanie formatívneho hodnotenia ich dostatočne nepodnecovalo k uvedomeniu si možnosti korigovať vlastné učenia. Ak žiaci využili možnosť hodnotiť svoje alebo spolužiakove výkony, posudzovali ich v dôsledku slabo rozvinutej slovnej zásoby nekomplexne, a to na úrovni pocitov (dobre/zle) alebo pomocou symbolov (emotikony). Vzhľadom na rozvoj jednotlivých kompetencií žiakov boli na vyučovacích hodinách najmenej zdokonaľované **občianske kompetencie** (12,3 %), kedy žiaci poväčšine nemali vytvorený dostatočný priestor na diskusiu v nadväznosti na navodenú tému alebo nedokázali prezentovať a zdôvodňovať vlastný názor vzhľadom na neschopnosť súvisle verbalizovať, čo zasahovalo aj do rozvíjania **sociálnych zručností**. Dosiahnutá priemerná úroveň (52,8 %) súvisela s nedostatočne rozvinutou slovnou zásobou, kedy žiaci na jednej tretine hodín nevedeli efektívne komunikovať s učiteľom a spolužiakmi, ako aj s preferovaním frontálneho vyučovania. Približne na tretine hodín žiaci mali možnosť pracovať v skupinách, ale len ojedinele im bola ponúknutá možnosť prezentovať a komentovať výsledky kooperácie, čím si nedostatočne rozvíjali schopnosť argumentovať. **Efektívne stratégie vyučovania** vyučujúci uplatňovali prevažne adekvátnou motiváciou žiakov a ich podnecovaním k aktivite. Preferované metódy a formy práce zväčša smerovali k rozvíjaniu nižších kognitívnych procesov, avšak negatíva sa vyskytli pri nedostatočnom stimulovaní vyšších myšlienkových procesov. Jazykový prejav učiteľov sa vyznačoval kultivovanosťou, poznatky sprístupňovali žiakom zrozumiteľným spôsobom a v logickom slede s uplatňovaním správneho odborného názvoslovie v jazykovej a literárnej oblasti. Vytvárali prostredie, v ktorom sa žiaci cítili príjemne, motivovane, bezpečne a spokojne. Svojím empatickým a tolerantným prístupom prispievali k pozitívnej triednej klíme a k akceptácii všetkých aktérov edukácie. Na hodnotenie výsledkov žiakov

učitelia využívali prevažne motivačné pochvaly, avšak na viac ako polovici pozorovaných hodín nebolo uplatňované formatívne hodnotenie. Klasifikácia so zdôvodnením sa vyskytla len ojedinele.

Graf 1 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete SJL v primárnom vzdelávaní

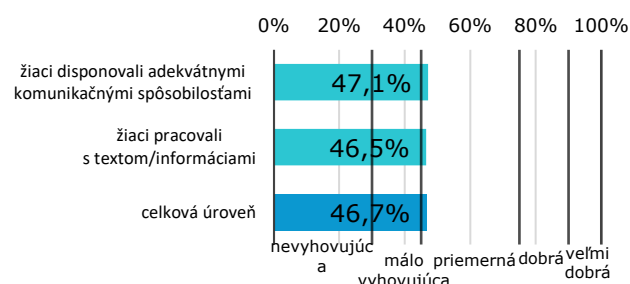
Anglický jazyk (ANJ), matematika (MAT), prvouka (PVO), prírodoveda (PDA), vlastiveda (VLA)

Učenie sa žiaka

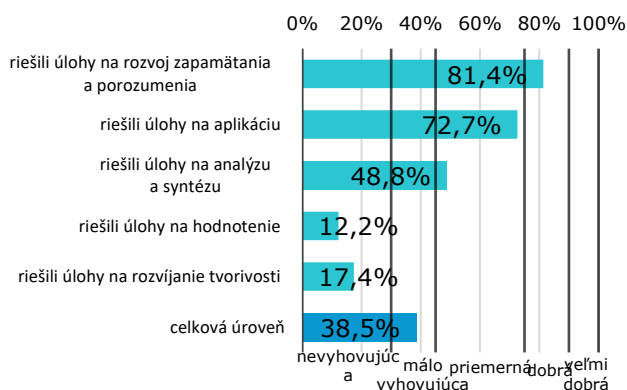
Komunikačné kompetencie žiakov v triedach primárneho vzdelávania dosahovali dolnú hranicu priemernej úrovne (46,7 %; Graf 2). Ich verbálny prejav bol ovplyvnený rómskym jazykom, čo sa prejavovalo používaním nesprávnych tvarov slov, nedostatkom slovnnej zásoby a neschopnosťou súvisle a plynule formulovať odpovede. Učitelia zriedkavo vyžadovali odpovede v podobe rozvinutých viet. Odbornú terminológiu žiaci vedeli použiť na hodinách ANJ a PDA, avšak ojedinele a bez adekvátneho kontextu. V textoch, ktoré počúvali alebo čítali, vedeli vyhľadávať informácie a väčšinou im aj porozumeli. Avšak ich schopnosť reprodukovať získané poznatky bola často obmedzená len na jednoslovné, strohé odpovede. Na polovici hospitovaných hodín nemali možnosť žiaci spájať obsah textu so svojimi vedomosťami a posudzovať či hodnotiť informácie nedostali príležitosť až na troch štvrtinách hodín. **Poznávacie kompetencie** žiaci preukázali na málo vyhovujúcej úrovni (38,5 %; Graf 3), pričom vyučujúci sa zameriavali hlavne na jednoduchšie úlohy súvisiace so zapamätaním a porozumením učiva, ktoré väčšina žiakov dokázala riešiť úspešne (poznávanie dopravných značiek, triedenie predmetov podľa materiálov, riešenie numerických príkladov). V prípade úloh, ktoré si vyžadovali aplikáciu vedomostí alebo vyjadrenie myšlienok však častejšie potrebovali podporu od učiteľov. Cvičenia na vyššie myšlienkové procesy na úrovni analýzy sa objavovali na dvoch tretinách hodín (analýza slovných úloh, zväčši číslo o., priradiť k číslu, usporiadať číselný rad, určiť pravdivosť výsledku a pod). Celková úroveň rozvoja poznávacích kompetencií bola oslabená nedostatkom úloh zameraných na hodnotenie a tvorivosť (vytvoriť všetky spôsoby 4-ciferných čísel podľa kritérií, vytvoriť rôzne zadania na sčítanie a odčítanie čísel v obore do 100, vytvorenie plagátu, na ANJ dotváraním viet). Úlohy zamerané na hodnotenie absentovali na hodinách MAT, PDA a ANJ. Zadania na rozvoj tvorivosti im boli prevažne zadané len na hodinách ANJ, v ostatných predmetoch sa vyskytli iba ojedinele, čo poukazuje na potrebu intenzívnejšieho rozvíjania týchto kľúčových zručností. Pri riešení úloh cielených na vyššie kognitívne operácie žiaci neboli samostatní a často potrebovali asistenciu vyučujúcich. V oblasti rozvíjania **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** (53,3 %) bolo pozitívom motivovanie a podnecovanie žiakov, ktorí na hodinách zväčša aktívne pracovali, rýchlo sa nadchli pre činnosť a robili ju s radosťou (Graf 4). Žiaci najčastejšie pracovali s hotovými informáciami bez vytvárania priestoru pre rozvíjanie ich kritického

myslenia. Sebahodnotiace postoje mali žiaci príležitosť prezentovať približne na polovici hodín, avšak najčastejšie boli orientované iba na emocionálnu rovinu a v nedostatočnej miere na kognitívnu zložku ich činnosti. Úroveň **občianskych kompetencií** žiakov bola nevyhovujúca a dosahovala len 16,9 % (Graf 5), čo súviselo s ich slabými verbálnymi schopnosťami a obmedzenými skúsenosťami z bežného života. Učitelia často nedostatočne podporovali žiakov v argumentácii a obhajovaní svojich názorov. V dôsledku obmedzenej slovnej zásoby mali jednotlivci problém presne a zrozumiteľne vyjadriť svoje myšlienky, pocity či názory, čo viedlo k zhoršenej kvalite verbálnej interakcie a obmedzeniu schopnosti zapojiť sa do diskusií či riešenia problémov. V oblasti **sociálnych kompetencií** (Graf 6), ktoré dosiahli priemernú úroveň (55,0 %) žiaci prejavovali pozitívne správanie, čo prispievalo k vytváraniu priaznivého prostredia počas vyučovania. Pozitívne vzťahy medzi žiakmi a medzi žiakmi a učiteľmi boli pozorované vo väčšine tried, čo podporovalo vzájomnú toleranciu. Práca v skupinách sa uskutočňovala na dvoch pätinách hospitovaných hodín. Aj keď boli žiaci zapojení do skupinových aktivít, vo väčšine prípadov nemali príležitosť samostatne prezentovať dosiahnuté výsledky. Keď sa im táto možnosť predsa len naskytla, väčšinou na otázky kladené učiteľmi reagovali len jednoslovne. Prezentácia, zdôvodňovanie a obhajoba ich spoločných riešení ostávali na nízkej úrovni, čo naznačuje potrebu častejšej stimulovať žiakov v tejto oblasti.

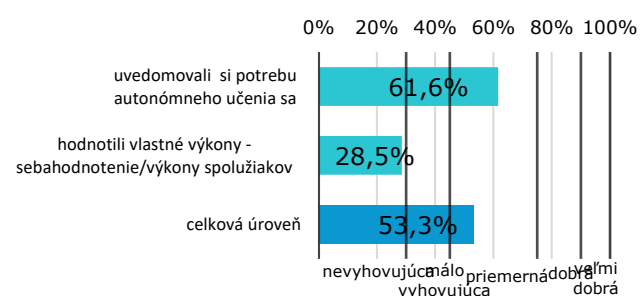
Graf 2 Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

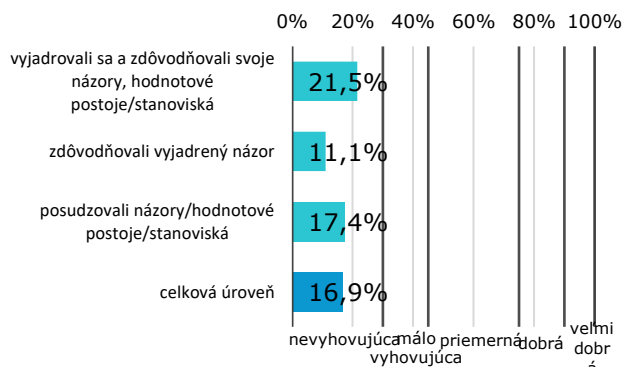
Graf 3 Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

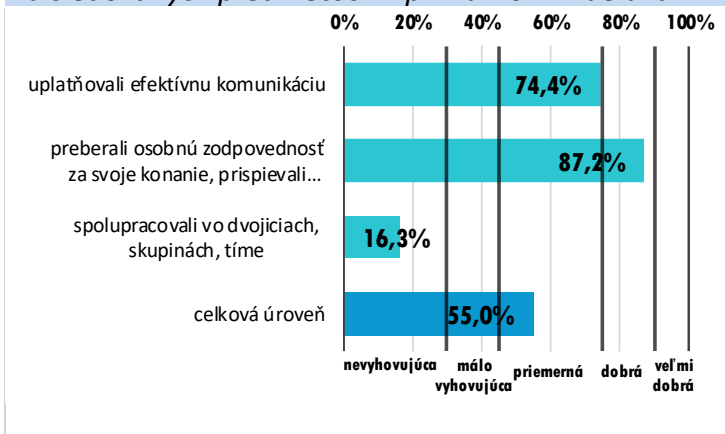
Graf 4 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 5 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 6 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Učители na väčšine kontrolovaných hodín oznamovali žiakom výchovno-vzdelávacie ciele a tému vyučovacej hodiny. So žiakmi komunikovali prevažne kultivovane a priateľsky, pričom vytvárali podmienky na inkluzívne vzdelávanie tým, že im poskytovali dostatok času na vypracovanie úloh a rešpektovali ich individuálne rozdiely. Prítomnosť PA mala pozitívny vplyv na priebeh vyučovania, čo prispelo k zlepšeniu jeho kvality a podpore inkluzívneho vzdelávania. Na všetkých hospitovaných hodinách boli materiálne prostriedky vhodne a účelne zvolené v súlade s učebnou témou. Informačno-komunikačné technológie (IKT) boli využité na menej ako polovici kontrolovaných hodín, často len na prezentáciu učiva, bez toho, aby žiaci mali príležitosť ich aktívne využívať. Učители motivovali žiakov k učeniu a vysvetľovali učivo v súlade s aktuálnymi vedeckými poznatkami. Tradičné frontálne vyučovanie, nedostatok formatívneho hodnotenia žiakov a absencia kooperatívnych činností však nie vždy podporovali aktívne učenie, rozvoj ich kritického myslenia a vyšších kognitívnych procesov, ako sú hodnotenie a tvorivosť. Slabou stránkou vyučovacieho procesu bolo, že žiaci v menšej miere dostávali spätnú väzbu o úrovni svojho výkonu a spôsoboch, ako sa zlepšiť.

Tabuľka 1 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v primárnom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	málo vyhovujúca úroveň
	anglický jazyk	málo vyhovujúca úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	málo vyhovujúca úroveň
Človek a príroda	prvouka	málo vyhovujúca úroveň
	prírodoveda	priemerná úroveň
Človek a spoločnosť	vlastiveda	málo vyhovujúca úroveň

Výrazné pozítíva

- vytváranie pozitívnej atmosféry žiakmi v triedach a akceptovanie pravidiel správania sa.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- rozvíjanie komunikačných schopností žiakov vytváraním priestoru pre ich súvislejší jazykový prejav, a to zadávaním otvorených otázok, vyžadovaním si odpovedí celou vetou, opakovaním viet, overovaním čítania s porozumením, overovaním pochopenia významu slova a pod.,
- zadávanie úloh na rozvoj poznávacích kompetencií - zaradovanie úloh kombinujúcich rozvoj nižších a vyšších myšlienkových procesov,
- vytváranie priestoru na sebahodnotenie a hodnotenie učebných výkonov spolužiakov,
- rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov vytváraním priestoru na vyjadrovanie a zdôvodňovanie vlastných názorov i na posudzovanie hodnotových postojov spolužiakov,
- vytváranie priestoru na rozvíjanie sociálnych kompetencií zameraných na prácu v skupine, na prezentovanie výsledkov a objektívne posúdenie spoločnej činnosti,
- vytváranie príležitostí pre žiakov k zmysluplnému využívaniu IKT s ohľadom na zvýšenie efektívnosti procesu učenia sa žiakov a podporu názornosti.

Najvýraznejšie nedostatky sa v triedach primárneho vzdelávania vyskytovali v komunikačných schopnostiach žiakov 1. ročníka, čo malo negatívny vplyv na rozvíjanie ich ďalších kompetencií a výrazne obmedzovalo vyučujúcich vytvárať efektívne podmienky pre napredovanie žiakov v súlade s obsahom vzdelávania. Školská neúspešnosť veľkej časti týchto žiakov nespočívala iba v nevyhovujúcich sociálnych pomeroch, ale aj v neznalosti slovenského jazyka a z toho vyplývajúcej neschopnosti porozumieť hovorenému textu a zadávaným úlohám. Podľa vyjadrenia vyučujúcich sa vzdelávacie výsledky žiakov 1. ročníka výrazne zhoršili zrušením nultého ročníka, ktorý je v súčasnosti nahradený povinným predprimárnym vzdelávaním. V obci Lomnička bolo v školskom roku 2023/2024 v materskej škole (MŠ) zriadených 8 tried s poldennou prevádzkou. Vyučovanie sa striedalo v dopoludňajšom čase (7:30 – 12:00) a v popoludňajšom čase (12:30 – 17:00). Podľa štatistických údajov školy bola dochádzka detí do MŠ iba 64 %-ná, pričom na 1 dieťa pripadalo až 62 dní neprítomnosti. Z celkového počtu vymiešaných dní bolo iba 12 % ospravedlnených lekármi a až 88 % zákonným zástupcom². Podľa vyjadrenia vyučujúcich primárneho vzdelávania a vyjadrenia riaditeľa školy vyššie uvedené skutočnosti, a to nepostačujúca poldenná prevádzka v MŠ, nepravidelná dochádzka detí do MŠ, obmedzené možnosti pre pokračovanie plnenia povinného predprimárneho vzdelávania (odklad povinnej školskej dochádzky pre školskú nezrelosť) z dôvodu nedostatočných priestorov v MŠ výrazne negatívne vplývajú na úspešné zvládnutie učiva v 1. ročníku ZŠ. Svedčia o tom aj fakty, podľa ktorých v aktuálnom školskom roku 1. ročník navštevuje 170 žiakov, z toho 1. ročník opakuje až 74 žiakov, čo je 43,5 % (z toho 5 žiakov opakuje 1. ročník druhýkrát a 2 žiaci tretíkrát).

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

² Zákonní zástupcovia často aj bezdôvodne využívajú možnosť ospravedlniť neúčasť dieťaťa v MŠ na 14 dní v mesiaci.

ŠPECIALNE TRIEDY

Priebeh a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu v ŠT ZŠ posudzovala ŠŠI na základe 46 hospitácií na hodinách SJL (14), MAT (12), pracovného vyučovania (PVC; 12), vecného učenia (VUC; 2), VLA (4), fyziky (FYZ; 1) a geografie (GEG; 1).

Sledované predmety vzdelávania v ŠT

Učenie sa žiaka

Na pozorovaných vyučovacích hodinách žiaci, aj vzhľadom na ich ZZ, disponovali málo rozvinutými **komunikačnými spôsobilosťami** (45,8 %). Väčšina z nich sa nedokázala na hodinách vyjadrovať (ústne, písomne) kultivovane a prečítať akýkoľvek zadaný text so správnou výslovnosťou. Ich verbálny prejav bol prevažne len jednoslovný alebo sa vyjadrovali iba holými vetami, gramaticky nesprávne a s prevahou používania rómskych alebo slangových slov. Medzi sebou komunikovali prevažne v rómskom jazyku. Rozvíjanie komunikačných kompetencií negatívne ovplyvňovala akceptácia jednoduchých a nespisovných odpovedí žiakov vyučujúcimi. Rozširovanie slovnej zásoby žiakov učiteľia zabezpečovali vysvetľovaním významu slov (napr. význam slova „inkaso“), ktorým žiaci nerozumeli. Vyučujúci zaraďovali na hodinách prácu so súvislým aj nesúvislým, písaným i počutým **textom** (učebnica, pracovný list, výklad, obrázok). Väčšina žiakov, aj s ohľadom na ich ZZ a problémy s čítaním textu v slovenskom jazyku, písanému textu porozumela až s pomocou učiteľov (po opakovanom prečítaní vyučujúcim). Dekódovať obsah počutého textu zväčša dokázali, ale vyhľadať základné informácie z textu či obrázkov boli schopní za pomoci vyučujúcich len jednotlivci. Ojedinele vedeli samostatne reprodukovať obsah textu, prípadne vysvetliť základné informácie a kľúčové slová. Možnosť spracovávať informácie aj prostredníctvom výučbových programov na interaktívnej tabuli žiaci dostali na tretine sledovaných hodín. Písomný prejav žiakov bol v prevažnej miere neuspokojivý, väčšina nedokázala používať správne tvary písma a z dôvodu oslabenej jemnej motoriky a zrakovomotorickej koordinácie bolo ich písmo často nečitateľné a s veľkou chybovosťou. Pri rozvíjaní **poznávacích kompetencií**, ktoré dosahovali priemernú úroveň (51,8%), žiaci preukázali schopnosť riešiť úlohy na zapamätanie, porozumenie a aplikáciu. Väčšina žiakov vedela s pomocou vyučujúceho prezentovať osvojené vedomosti, ale skôr iba krátkymi odpoveďami na otázky. Svoje vedomosti využili s pomocou učiteľov a názorných pomôcok v úlohách na precvičenie a jednoduchú aplikáciu (napr. pri identifikovaní písmen, priradovaní a triedení). Pri rozvíjaní **kompetencií k celoživotnému vzdelávaniu** (54,4%) boli pozitívne zistenia v oblasti motivácie pre získavanie nových vedomostí, čo žiaci preukázali prevažne svojím aktívnym zapájaním sa do učenia a zväčša aj reakciami na podnety učiteľov. V prevažnej miere mechanicky ovládali a dodržiavali algoritmus učenia sa, ale nedokázali si uvedomiť chybu a opraviť ju. Rovnako primerane dokázali reagovať na hodnotenie svojho výkonu, ale neboli schopní sebahodnotenia, kedy nedokázali samostatne posúdiť svoju prácu, pomenovať svoje silné alebo slabé stránky a rovnako nedokázali samostatne a objektívne vyhodnotiť činnosti spolužiakov. K záujmu o vyučovacie predmety a zvyšovaniu vnútornej motivácie žiakov k učeniu sa prispievalo zmysluplné využívanie učebných pomôcok na prevažnej väčšine sledovaných hodín. Aj napriek podnecovaniu učiteľmi mala väčšina žiakov výrazný problém diskutovať, vyjadriť svoj názor a podporiť ho vhodným argumentom, čo signalizovalo nízku úroveň ich **občianskych kompetencií** (26,1 %). Rozvíjanie tejto kompetencie bolo do značnej miery negatívne ovplyvnené ich nerozvinutou slovnou zásobou. Žiaci mali zábrany vyjadriť svoj hodnotový postoj a diskutovať o ňom. Rozvíjanie **sociálnych kompetencií** (56,5 %) oslabovalo zriedkavé zaraďovanie kooperatívnych foriem práce. Ak na sledovaných hodinách učiteľia zaradili skupinovú prácu či prácu vo dvojiciach, žiaci nedokázali prezentovať výsledky

spoločnej práce, prípadne absentoval priestor na zdôvodnenie výsledkov tejto spolupráce, čím boli obmedzené možnosti rozvíjať ich sociálnu interakciu. Vyučujúci žiakov často povzbudzovali a ústretovou komunikáciou prispievali k vytváraniu atmosféry istoty a bezpečia.

Vyučovanie učiteľom

Učitelia na sledovaných hodinách jasne stanovili **výchovno-vzdelávacie ciele** vyučovania orientované smerom k žiakovi. Formulované ciele boli žiakom zrozumiteľné. V sledovaných oblastiach ich orientovali hlavne na osvojenie si základných poznatkov. V úvode hodín oboznámili žiakov aj s plánovanými činnosťami a zabezpečovali priebežné overovanie stanoveného cieľa vyučovacej hodiny. Na sledovaných hodinách svojím prístupom poskytovali **podporné stimuly** pre učenie sa každého žiaka a prispôbovali metódy a formy práce, avšak učenie sa žiakov limitovala zriedkavo uplatňovaná možnosť voľby učebnej činnosti zohľadňujúcej ich individuálne schopnosti. Názornosť vyučovania bola dostatočne zabezpečená a vyučujúci motivovali žiakov rozhovorom o preberanej téme, ktorú sa im snažili priblížiť cez praktické príklady zo života. V edukačnom procese využívali pojmové mapy, vyrobené pracovné listy, kocky, učebnice a rôzny ďalší textový a obrazový materiál, ktoré podporovali u žiakov predstavivosť a ľahšiu pochopiteľnosť učiva. Informačné pomôcky technického charakteru (datapojektor, interaktívnu tabuľu, prehrávač) vyučujúci využívali iba ojedinele a skôr ako názornú pomôcku, ale k ich zmysluplnému využívaniu žiakov neviedli. **Efektívne stratégie vyučovania** boli učiteľmi uplatňované na prevažnej väčšine hodín a boli zamerané na motiváciu žiakov v procese učenia sa. Vytvárali príležitosti na aplikovanie získaných vedomostí zväčša frontálnou formou (práca s učebnicou, rozprávanie podľa obrázka) alebo jej kombináciou so samostatnou prácou žiakov, ako napr. vypracovávaním cvičení v pracovnom zošite/doplňkových pracovných listov (skladanie slov z hlások, priradovanie počtu, určovanie čoho je viac a pod.). Na vyvodenie a pochopenie učiva zadávali primerané úlohy, avšak iba na menej ako polovici hodín to boli aj úlohy smerujúce k aktívnemu učeniu sa (objavovanie, experimentovanie). Vyučujúci zaistovali svojím prístupom k žiakom **vhodné pracovné podmienky, vytvárali pozitívnu pracovnú atmosféru** a bezpečné prostredie pre všetkých žiakov. Na polovici sledovaných hodín aplikovali **formatívne** hodnotenie a poskytli žiakom konštruktívnu spätnú väzbu, pričom hodnotenie žiakov zohľadňovalo ich individuálne možnosti a bolo orientované na ich osobný pokrok. Iný spôsob hodnotenia bol na sledovaných hodinách uplatnený iba ojedinele.

Učenie sa žiakov v špeciálnych triedach bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE

Priebeh a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu v triedach nižšieho stredného vzdelávania ŠŠI posudzovala na základe 51 hospitácií na hodinách SJL (13), ANJ (10), MAT (13), GEG (5), chémie (CHE) (5) a občianskej náuky (OBN) (5).

Slovenský jazyk a literatúra

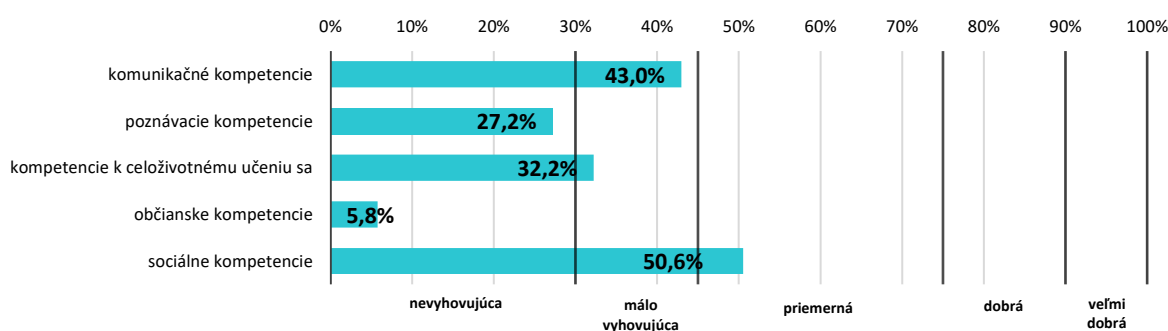
Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Na kontrolovaných hodinách efektivitu vyučovania negatívne ovplyvňovala málo vyhovujúca úroveň (43 %) **komunikačných zručností** žiakov (*Graf 7*). Ich verbálny prejav bol vo veľkej miere ovplyvnený rómskym jazykom, bol nerozvinutý, nekultivovaný a z veľkej časti gramaticky aj artikulácie nesprávny. Svoje vedomosti žiaci prezentovali prevažne stručne a nesúvisle, pričom iba z menšej časti dokázali uplatňovať odbornú terminológiu prostredníctvom jednoslovných pomenovaní. Na podnety a otázky vyučujúcich často odpovedali iba krátkym slovným spojením alebo holými vetami, čo učiteľky zväčša akceptovali.

Počas edukácie vyučujúce iba sporadicky podnecovali žiakov k plynulému vyjadrovaniu, väčšinou im kládli uzavreté otázky a prevažne žiakom poskytli poznatky aj bez čakania na ich odpovede, čím v dostatočnej miere nerozvíjali úroveň jazykovej kultúry žiakov. Nízke schopnosti žiakov komunikovať a diskutovať s učiteľkami alebo spolužiakmi zväčša neviedli k efektívnej spolupráci medzi nimi. Výrazné nedostatky mali žiaci aj v písomnom prejave. Väčšina z nich nemala osvojené tvary písmen, ich písomný prejav bol často neúhľadný až nečitateľný, pričom sa vyznačoval veľkou chybovosťou. V priebehu vyučovania žiaci pracovali so súvislými alebo nesúvislými textami v printovej (učebnica, prezentácia, pracovné listy) i počutej podobe (výklad, prednes učiteľky, zvuková nahrávka, video). Obsahu textov zväčša porozumeli a prevažne v nich vedeli s pomocou vyučujúcich vyhľadávať explicitne, ako aj implicitne uvedené informácie. Na dvoch tretinách sledovaných hodín však žiaci nedokázali obsahy textov analyzovať a taktiež im nebol vo veľkej miere vytvorený priestor na posudzovanie i hodnotenie informácií z textov a vyvodzovanie záverov, čím sa primerane nestimuloval rozvoj ich komunikačných kompetencií. Čitateľskú gramotnosť žiakov rozvíjali učiteľky zväčša motivačným rozhovorom o počutí textu a iba z menšej časti viedli žiakov k vyjadreniu vlastného postoja k obsahu textu. Na väčšine hospitovaných hodín žiaci nemali možnosť pracovať s výučbovými programami, čo nevytváralo predpoklad na dostatočné rozvíjanie ich kompetencií v oblasti využívania IKT. Výrazným nedostatkom edukačného procesu bola nevyhovujúca úroveň (27,2 %) **poznávacích kompetencií** žiakov. Vyučujúce najčastejšie vytvárali žiakom príležitosti na riešenie úloh zameraných na zapamätanie, porozumenie, ako aj na aplikáciu osvojených vedomostí z jazykovej alebo literárnej oblasti (napr. určovanie podstatných a prídavných mien, pravopisné cvičenia, určovanie umeleckých jazykových prostriedkov, určovanie verbálnej alebo neverbálnej komunikácie), pri riešení ktorých boli žiaci z väčšej časti úspešní. Miera rozvíjania vyšších myšlienkových procesov bola nízka. Žiaci prevažne riešili úlohy na rozvoj analytického myslenia (napr. analýza literárnej ukážky po obsahovej a formálnej stránke, špecifikovanie gramatických javov), počas ktorých iba takmer na tretine hodín dokázali vykonávať rozbor informácií a na základe vlastných poznatkov vedeli hľadať medzi nimi súvislosti. Na takmer všetkých hodinách im však nebol vytvorený priestor na riešenie úloh zameraných na hodnotenie a tvorivosť, čím u žiakov neboli komplexne rozvíjané poznávacie kompetencie. Na málo vyhovujúcej úrovni (32,2 %) preukázali žiaci **kompetencie k celoživotnému učeniu sa**. V priebehu edukačného procesu boli väčšinou iniciatívni, zapájali sa doň vlastnou aktivitou a primerane reagovali na podnety učiteľiek. Na dvoch tretinách hospitovaných hodín však nedokázali alebo im nebolo umožnené rozvíjať kritické myslenie. V oblasti hodnotenia a sebahodnotenia žiaci prevažne nedostali príležitosť reflektovať svoj učebný výkon ani zhodnotiť výsledky aktivít spolužiakov s uvedením argumentov. Pri hodnotení žiaci vo veľkej miere používali iba jednoslovné vyjadrenia (napr. páčilo sa/nepáčilo, dobre/zle, správne/nesprávne) alebo symbol (na kartičkách znázornený emotikon). Najvýraznejším negatívom vyučovacieho procesu bolo nerozvíjanie **občianskych kompetencií** žiakov, ktoré dosahovalo nevyhovujúcu úroveň (5,8 %). Žiaci nemali priestor prezentovať v rámci preberaného učiva svoje názory či postoje. K argumentačnej diskusii a aktívnemu počúvaniu neboli zo stany vyučujúcich vedení na takmer všetkých sledovaných hodinách, čo výrazne obmedzilo celkovú úroveň rozvíjania ich občianskych kompetencií. **Sociálne kompetencie** žiaci preukázali na priemernej úrovni (50,6 %). V priebehu vyučovania akceptovali dohodnuté pravidlá správania sa a korigovali vlastné konanie. Skupinová práca alebo práca vo dvojiciach bola realizovaná na viac ako polovici hodín, kedy žiaci zväčša preukázali schopnosť kooperovať a preberať spoluzodpovednosť za plnenie úloh. Priestor na prezentovanie výsledku spoločnej práce, na jeho objektívne ohodnotenie a zdôvodňovanie nebol žiakom väčšinou poskytnutý.

Počas edukácie boli zo strany učiteliek väčšinou uplatňované **kompENZAČNÉ OPATRENIA**, a to zohľadňovaním individuálnych potrieb žiakov, rešpektovaním ich pracovného tempa, ako aj diferencovaním úloh. Jazykový prejav vyučujúcich bol kultivovaný, ich vyjadrovanie bolo spisovne správne s ovládaním noriem spisovného jazyka. **Efektívne stratégie vyučovania** uplatňovali učiteľky na viac ako polovici hospitovaných hodín prevažne adekvátnou motiváciou žiakov a podnecovaním ich k aktivite. Metódy a formy práce (napr. situačná metóda, brainstorming) zväčša smerovali k rozvíjaniu vyšších myšlienkových procesov najmä na úrovni analýzy. V nedostatočnej miere však vyučujúce využívali stratégie vyučovania smerujúce k rozvíjaniu kritického myslenia a vyšších kognitívnych procesov predovšetkým v oblasti hodnotenia a tvorivosti. Pozitívom edukačného procesu bolo vytváranie **atmosféry istoty a psychického bezpečia** predovšetkým ústretovou komunikáciou a prístupom vyučujúcich k žiakom, prejavovaním empatie a podporovaním sebadôvery každého žiaka.

Graf 7 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v nižšom strednom vzdelávaní

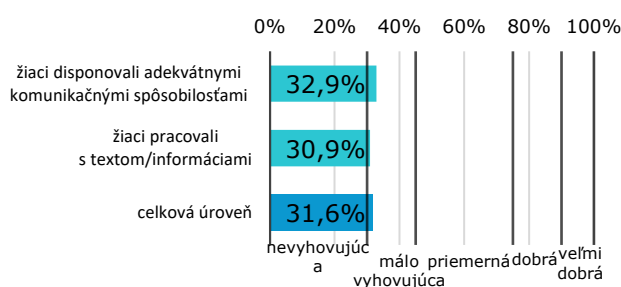
ANJ, MAT, CHE, GEG, OBN

Učenie sa žiaka

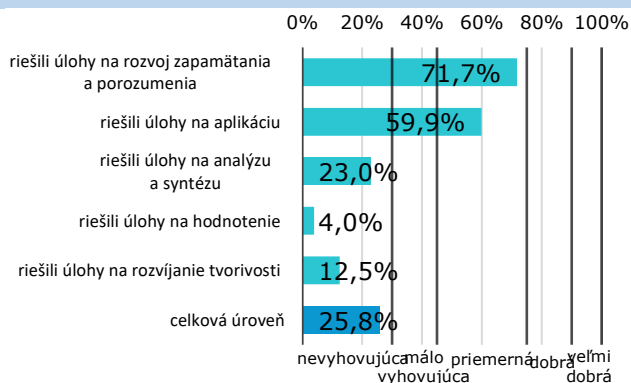
V prevažnej časti hospitovaných hodín žiaci nedisponovali primeranými **komunikačnými spôsobilosťami**, ktoré dosahovali iba málo vyhovujúcu úroveň (31,6 %; Graf 8). V ústnom prejave sa väčšinou nevyjadrovali spisovne správne, na otázky vyučujúcich odpovedali často nepremyslene, urýchlene a bez použitia adekvátnej odbornej terminológie. V dorozumievaní sa medzi rovesníkmi používali rómsky dialekt, čo sa prejavilo najmä počas skupinovej práce žiakov. Pri prezentácii svojich poznatkov boli limitovaní nedostatočnou slovnou zásobou a v prevažnej miere sa vyjadrovali len jednoslovnou alebo holými vetami. Učitelia žiakov síce motivovali k odpovediam, no často kladli iba uzatvorené otázky a nepodnecovali ich k odpovediam celou vetou. V priebehu edukácie žiaci pracovali so súvislými alebo nesúvislými textami prevažne v printovej podobe, ktoré im vyučujúci poskytli najčastejšie formou pracovných listov. Textu väčšinou porozumeli, informácie dokázali aj vyhľadávať a s pomocou učiteľa aj čiastočne reprodukovat', avšak na viac ako štyroch pätinách sledovaných hodín ani nedostali príležitosť nad textami kriticky uvažovať, hodnotiť ich obsah alebo vyvodzovať závery. Na hodinách GEG žiaci preukázali schopnosť pracovať s atlasom a orientovať sa v ňom. V rámci rozvíjania **poznávacích kompetencií** (Graf 9), ktorých preukázaná úroveň bola nevyhovujúca (25,8 %), sa vyučujúci zamerali najmä na zadávanie jednoduchých úloh na zapamätanie, porozumenie a aplikovanie osvojených vedomostí do nových situácií. Žiaci zadané úlohy prevažne dokázali vyriešiť, avšak vo väčšine prípadov s pomocou vyučujúcich. Miera rozvíjania vyšších myšlienkových procesov u žiakov bola nízka. Najčastejšie riešili úlohy na analýzu (analýza práv a povinností jednotlivých členov

rodiny, rozbor vlastností niektorých organických látok, analýza častí celku a ich zápis v tvare zlomku, zaznamenanie povrchových celkov do slepej mapy, špecifikovanie gramatických javov a pod.), ktoré dokázali vyriešiť približne na štvrtine sledovaných hodín. V malej miere však boli žiakom zadávané úlohy stimulujúce ich vyššie kognitívne procesy so zameraním na hodnotenie (hodnotenie zdravého životného štýlu, posúdenie príjmov a výdajov v rodinnom rozpočte, zhodnotenie vplyvu povrchu na podnebie a pod.) a rozvoj tvorivosti (vytvorenie chemických pojmov zo značiek chemických prvkov, vytvorenie slovnej úlohy, tvorenie viet v anglickom jazyku na zadané otázky a pod.) v dôsledku čoho ich poznávacie kompetencie neboli rozvíjané komplexne. Úlohy na hodnotenie boli len ojedinele uplatňované na hodinách MAT, CHE a GEG a úplne absentovali v predmete ANJ. Tvorivé úlohy neboli vôbec zadávané na vyučovaní OBN a GEG. Poznávacie kompetencie boli v porovnaní s ostatnými predmetmi najmenej rozvíjané v predmete ANJ. Rozvíjanie **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** žiakov (*Graf 10*) dosahovalo málo vyhovujúcu úroveň (38,2 %). Žiaci prejavovali záujem o prácu takmer na každej vyučovacej hodine, avšak nie vždy prejavili schopnosť uvedomiť si chyby, ktoré síce s pomocou vyučujúcich vedeli identifikovať, ale nedokázali ich sami odstrániť. Priestor na rozvíjanie kritického myslenia nebol žiakom poskytnutý na viac ako dvoch pätinách hospitovaných hodín. Negatívnou stránkou edukácie bol proces hodnotenia a sebahodnotenia, pretože žiaci nedostali príležitosť posudzovať svoj učebný výkon na polovici sledovaných hodín a ohodnotiť výkony spolužiakov im bolo umožnené len sporadicky. Hodnotiace procesy takmer úplne absentovali na vyučovaní predmetov OBN, ANJ a GEG. Vzhľadom na rozvoj jednotlivých kompetencií žiakov boli na vyučovacích hodinách najmenej zdokonaľované **občianske kompetencie** (9,1 %), ktoré dosahovali nevyhovujúcu úroveň (*Graf 11*). Až na štyroch pätinách hodín žiaci nedostali príležitosť vyjadrovať svoje postoje a názory k určitým témam a takmer vôbec im nebol daný ani priestor na zdôvodňovanie vlastných hodnotových postojov. Občianske kompetencie neboli vôbec rozvíjané v predmetoch ANJ a CHE. **Sociálne kompetencie** (*Graf 12*) žiaci preukázali na priemernej úrovni (58,2 %). V priebehu vyučovania akceptovali dohodnuté pravidlá správania sa a korigovali vlastné konanie. Skupinová práca alebo práca vo dvojiciach bola realizovaná na dvoch tretinách hodín, kedy žiaci preukázali schopnosť kooperovať a preberať spoluzodpovednosť za plnenie úloh. Možnosť prezentovať výsledok svojej práce dostali približne na polovici týchto hodín, avšak priestor na jeho zdôvodnenie im bol poskytnutý len ojedinele.

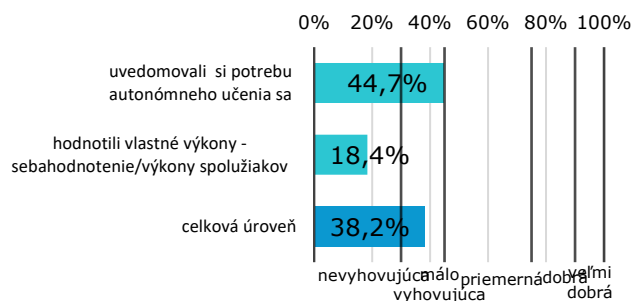
Graf 8 Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

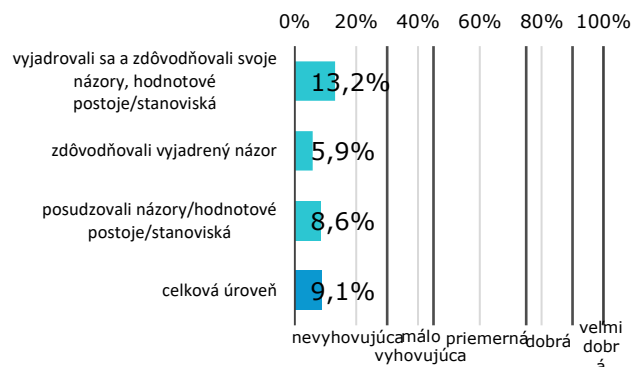
Graf 9 Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

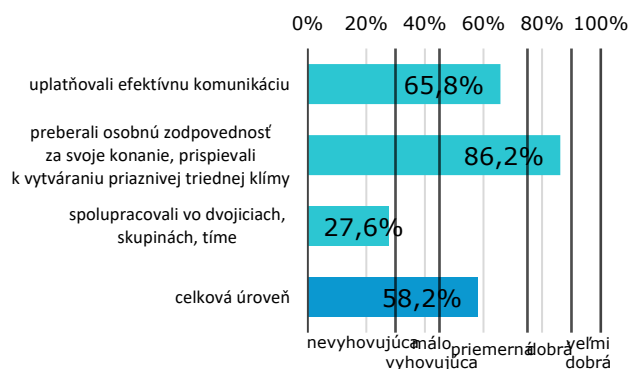
Graf 10 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 11 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 12 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Vyučujúci na takmer každej sledovanej vyučovacej hodine svojím prístupom a najmä zohľadňovaním individuálnych potrieb žiakov či rešpektovaním ich tempa postupu v učení sa poskytovali **podporné stimuly pre učenie sa každého žiaka**. Učiteľmi formulované ciele boli žiakom zrozumiteľné a boli orientované predovšetkým na zdokonalenie výkonov žiakov. Názornosť vyučovania bola vyučujúcimi zabezpečená dostatočne, avšak na väčšine sledovaných hodín učitelia nevyužívali zmysluplne didaktickú techniku vrátane IKT a neviedli k jej zmysluplnému využitiu ani žiakov. Miera uplatňovania **efektívnych stratégií vyučovania** bola priemerná. Učitelia síce vždy vytvárali žiakom priestor preukázať poznávacie kompetencie na úrovni zapamätania, porozumenia a aj aplikovania získaných vedomostí v bežných životných situáciách, avšak metódy a formy práce smerujúce k rozvíjaniu kritického myslenia žiakov využili na menej ako polovici kontrolovaných hodín. V triedach nižšieho stredného vzdelávania vo veľkej miere absentovalo zaradenie úloh na hodnotenie a tvorivosť, pričom bádateľské metódy vyučovania boli uplatnené len na 1 vyučovacej hodine CHE. Výrazným pozitívom všetkých sledovaných hodín bola pracovná **atmosféra definovaná istotou a bezpečím**, kedy pedagógovia uplatňovali intervencie podporujúce rozvoj prosociálnych zručností smerujúcich k sebadôvere, tolerancii a zodpovednosti za svoje konanie. **Formatívne hodnotenie** výkonov žiakov a klasifikáciu so zdôvodnením vyučujúci uplatnili iba približne na polovici vyučovacích hodín, čím žiakom v dostatočnej miere neposkytovali spätnú väzbu a nemotivovali ich k napredovaniu v učení sa.

Tabuľka 2 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v nižšom strednom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	SJL	málo vyhovujúca úroveň
	ANJ	nevyhovujúca úroveň
Matematika a práca s informáciami	MAT	málo vyhovujúca úroveň
Človek a príroda	CHE	málo vyhovujúca úroveň
Človek a spoločnosť	GEG	málo vyhovujúca úroveň
	OBN	málo vyhovujúca úroveň

Výrazné pozitíva

- vytváranie atmosféry istoty a psychického bezpečia pre žiakov vo výchovno-vzdelávacom procese.

Oblasti vyžadujúce si zlepšenie

- rozvíjanie komunikačných schopností žiakov vytváraním priestoru pre ich súvislejší jazykový prejav, a to zadávaním otvorených otázok, vyžadovaním si odpovedí celou vetou, opakovaním viet, overovaním čítania s porozumením, overovaním pochopenia významu slova a pod.,
- zadávanie úloh na rozvoj vyšších myšlienkových procesov zameraných na analýzu, hodnotenie a tvorivosť,
- rozvíjanie sebahodnotiacich zručností žiakov a zručností k hodnoteniu učebných výkonov spolužiakov,
- rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov vytváraním príležitostí na vyjadrovanie a zdôvodňovanie vlastných názorov i na posudzovanie hodnotových postojov spolužiakov,
- vytváranie priestoru na prezentovanie i posudzovanie výsledkov spoločných činností,
- rozvíjanie kompetencií žiakov v oblasti využívania IKT.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

Základnými dokumentmi školy bol školský vzdelávací program (ŠkVP) s názvom *Žiak nie je nádoba, ktorú treba naplniť, ale fakľa, ktorú treba zapáliť*, podľa ktorého boli realizované výchova a vzdelávanie žiakov v bežných triedach primárneho a nižšieho stredného vzdelávania a ŠkVP pre *ŠT pre žiakov s MP*. Ciele výchovy a vzdelávania pre žiakov primárneho a nižšieho stredného vzdelávania boli orientované predovšetkým na rozvíjanie jednotlivých kompetencií žiakov s dôrazom na rozvíjanie ich schopností učiť sa a chcieť sa učiť, na posilňovanie ich sebadôvery a na pochopenie hodnôt slušného a morálneho človeka. Vlastné ciele škola orientovala vyvážené ako na kognitívne a intelektuálne aspekty vzdelávania, tak aj na sociálne a emocionálne aspekty. Deklarovala vytvárať podmienky pre posilňovanie vnútornej motivácie nielen žiakov, ale aj ich rodičov učiť sa a prijímať nové poznatky prostredníctvom netradičných foriem vyučovania a aktívneho učenia sa. Škola ďalej deklarovala zmysluplne využívať IKT vo všetkých fázach edukácie s cieľom rozvíjať u žiakov počítačovú gramotnosť, čo sa však v triedach nižšieho stredného vzdelávania potvrdilo iba na približne štvrtine kontrolovaných hodín. Prostredníctvom ŠkVP pre žiakov s MP škola prezentovala základné ciele ich výchovy

a vzdelávania, a to predovšetkým cieľavedome a systematicky rozvíjať ich osobnosť v poznávacej, morálnej a emocionálnej oblasti, viesť ich k spoznávaniu svojich schopností, využívaniu svojich možností a ku kompenzácii svojich obmedzení. Škola ďalej deklarovala vychovávať túto skupinu žiakov k zodpovednosti, samostatnosti a schopnosti samostatne vystupovať, socializovať sa a asertívne komunikovať.

Učebný plán (UP) pre triedy primárneho a nižšieho stredného vzdelávania, ktorého súčasťou boli i vlastné poznámky, bol vypracovaný v súlade s rámcovým UP štátneho vzdelávacieho programu. Disponibilné hodiny boli využité na zvýšenie časovej dotácie niektorých povinných predmetov. V primárnom vzdelávaní v 1. až 3. ročníku boli rozšírené hodiny MAT a v 2. ročníku bol posilnený predmet SJL. V triedach nižšieho stredného vzdelávania škola využila disponibilné hodiny na prehĺbenie učiva SJL v 6. ročníku, MAT v 5. a 6. ročníku, CHE v 9. ročníku, biológie v 6. ročníku, GEG v 6. a 9. ročníku a v 5. ročníku hodiny techniky. Na zavedenie druhého cudzieho jazyka v 7. až 9. ročníku škola použila 2 disponibilné hodiny v predmete ruský jazyk. V súvislosti so zavedením **tretej** vyučovacej hodiny vo vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb bolo disponibilnými hodinami posilnené vyučovanie telesnej a športovej výchovy (TSV) v rozsahu 1 vyučovacej hodiny na oboch stupňoch vzdelávania. Vyhotovený UP pre žiakov s MP **variantu A, variantu B a variantu C**, ktorý bol súčasťou ŠkVP pre žiakov s MP, korešpondoval s rámcovým UP príslušného vzdelávacieho programu. UP zodpovedal počtu týždenných vyučovacích hodín a zaradeniu predmetov do vzdelávacích oblastí podľa konkrétnych ročníkov. Disponibilnými hodinami vo variante A posilnili predmety SJL, MAT a TSV vo všetkých ročníkoch, vecné učenie (v 1.- 3. ročníku), VLA (v 4. - 5. ročníku), GEG (v 7. - 9. ročníku), náboženská výchova (NBV) (v 1. - 4. ročníku) a PVC (v 1. ročníku). Vo variante B boli posilnené predmety SJL, MAT a TSV vo všetkých ročníkoch, rozvíjanie grafomotorických zručností (RGZ) (1. - 6. ročník) a NBV (v 1. - 2. ročníku). Vo variante C posilnili vyučovacie predmety SJL vo všetkých ročníkoch, RGZ (v 4. - 10. ročníku), informatiku (v 7. - 10. ročníku), VUC (v 4. - 5. ročníku) a PVC (v 1. - 3. ročníku a 7. - 10. ročníku). Škola nemala vypracované vlastné poznámky k UP pre jednotlivé varianty, ktoré by konkretizovali osobitosti vzdelávania žiakov v jednotlivých variantoch.

Učebné osnovy (UO) vyučovacích predmetov primárneho a nižšieho stredného vzdelávania boli totožné so vzdelávacími štandardami jednotlivých vyučovacích predmetov. Obsah vzdelávania posilnených predmetov nebol rozšírený, priradené disponibilné hodiny boli využité na skvalitnenie výkonu žiaka. V ŠkVP boli zadefinované ciele jednotlivých **prierezových tém**, pričom plnenie ich obsahu bolo začlenené do obsahovo blízkych vyučovacích predmetov a aj do rôznych foriem vzdelávania³. Kontrolovaný subjekt deklaroval vzdelávanie žiakov s MP podľa obsahu stanovenom vo vzdelávacom programe pre žiakov s MP, avšak tento obsah vzdelávania nebol v ŠkVP rozpracovaný do UO.

Podmienky vzdelávania žiakov so ZZ a zo SZP boli zapracované v ŠkVP v kapitole *Osobitosti a podmienky pre výchovu a vzdelávanie žiakov so ŠVVP s princípmi inkluzívneho vzdelávania*. V dokumente škola deklarovala, že pri výchove a vzdelávaní tejto skupiny žiakov v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania zabezpečuje najmä prispôsobenie metód a foriem vzdelávania podľa individuálneho potrieb tak, aby boli žiaci podporovaní a motivovaní efektívne sa vzdelávať. Išlo predovšetkým o včasné riešenie ťažkostí vo vzdelávaní, využívanie podpory PA a iných dostupných možností podpory PZ, o motivovanie a vytváranie podmienok pre žiakov s ohľadom na ich pokračujúce vzdelávanie a o realizáciu aktivít, v ktorých sa môžu žiaci prejaviť a uplatniť svoje záujmy, silné stránky a schopnosti. Škola ďalej deklarovala

³ Didaktické hry, projekty, semináre, výlety, prednášky, kurzy a pod.

vytvorenie podnetného a podporného prostredia pre efektívne vzdelávanie, aby bol zabezpečený ich rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelaniu prostredníctvom eliminácie alebo odstránenia hendikepov vyplývajúcich zo ZZ a zo znevýhodneného rodinného prostredia.

Dokumentácia žiakov so ŠVVP súvisiaca s procesom výchovy a vzdelávania, s organizáciou a riadením bola aktualizovaná, vypracovaná v súlade so zámermi školy a v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Všetky predložené dokumenty boli aktuálne a podpísané zákonnými zástupcami. Pre žiakov so ZZ v bežných triedach učitelia v spolupráci so ŠŠP vypracovali individuálne vzdelávacie programy (IVP) pre každého žiaka a týmto žiakom boli poskytované aj podporné opatrenia. Z obsahu IVP žiakov vyplynulo, že škola akceptovala odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie (ZPP)⁴, špecifikovala dlhodobé i krátkodobé ciele edukácie žiakov, upravila učebný plán a obsah vzdelávania, spôsob hodnotenia žiakov, zmeny v organizácii výchovno-vzdelávacieho procesu, zabezpečenie kompenzačných a špeciálnych učebných pomôcok a metodické postupy na dosiahnutie cieľov v edukácii podľa aktuálnych potrieb žiakov. S obsahom IVP boli preukázateľne oboznámení zákonní zástupcovia, vyučujúci a aj konkrétni žiaci nižšieho stredného vzdelávania.

ŠkVP bol riaditeľom školy vydaný po prerokovaní v pedagogickej rade a rade školy a zverejnený bol na webovom sídle školy.

Prevádzka školy a proces výchovy a vzdelávania sa na škole riadili aktuálne vypracovaným súborom dokumentov a interných predpisov⁵. Obsah dokumentov a smerníc vychádzal z reálnych potrieb školy a stanovoval jednotný postup vykonávania činností v jednotlivých oblastiach. Škola splnila právnym predpisom stanovené podmienky na vedenie pedagogickej dokumentácie v elektronickej forme. Vo väčšine prípadov bola vedená komplexne, nedostatky sa vyskytli pri nezaznamenaní informácie do katalógového listu žiaka plniaceho si povinnú školskú dochádzku mimo územia SR, že zákonný zástupca žiaka nepredložil škole v stanovenom termíne doklad o návšteve školy v zahraničí. Škola mala vypracovanú ďalšiu aktuálnu dokumentáciu ZŠ vrátane ďalšej dokumentácie žiakov so ZZ a SZP⁶. Interné smernice školy a všetky zásadné dokumenty boli riaditeľom školy vydané po prerokovaní v pedagogickej rade.

Plán profesijného rozvoja PZ vychádzal z potrieb školy a z cieľov stanovených v ŠkVP. Bol vydaný na štvorročné obdobie po prerokovaní v pedagogickej rade a so súhlasom zriaďovateľa. Absolvované vzdelávania PZ v priebehu posledných dvoch rokov boli zamerané na rozšírenie ich profesijných kompetencií a prioritne sa zameriavali na rozvoj kritického myslenia, implementáciu formatívneho hodnotenia, podporu aktívneho učenia sa žiakov a na efektívne a zmysluplné začleňovanie IKT do vyučovacieho procesu. Vzdelávaním získané profesijné zručnosti učiteľov v oblasti formatívneho hodnotenia však neboli aplikované na viac ako polovici hodín a zmysluplné využitie IKT nezaznamenala ŠŠI asi na dvoch tretinách sledovaných hodín. V aktuálnom školskom roku si svoje kompetencie PZ rozvíjali prostredníctvom aktualizáčného vzdelávania zameraného na implementáciu inovatívnych metód a tvorenie didaktických hier v PowerPoint-e. Vedúci PZ mali vypracovaný plán

⁴ Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, Školská 212/19, Huncovce, Súkromné špecializované centrum poradenstva a prevencie pre deti a žiakov s mentálnym postihnutím, Levočská 866/10 Poprad; Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, Dolný Smokovec 21, Vysoké Tatry.

⁵ Smernice k problematike bezpečnosti a ochrany zdravia, riešenia šikanovania, riešenia zanedbávania povinnej školskej dochádzky, požívania mobilných telefónov v školskom prostredí, o opatreniach a postupoch proti šíreniu legálnych a nelegálnych drog a pod.

⁶ Rozvrh hodín; zápisnice z pedagogickej rady, zápisnice z metodických orgánov; IVP; správy z diagnostických vyšetrení.

vlastného manažérskeho a pedagogického rozvoja, pričom v osobnom pláne profesijného rozvoja si stanovili za cieľ rozširovať kompetenčný profil vedúceho pedagogického zboru v oblastiach aktuálnej školskej a pracovnoprávnej legislatívy, kurikulárnej reformy, aplikácie podporných opatrení, identifikácie príčin neprosievajúcich žiakov a inkluzívneho vzdelávania.

Riaditeľ školy vydával **rozhodnutia vo veciach** podľa platného právneho predpisu. V školskom roku 2023/2024 a v aktuálnom školskom roku vydal rozhodnutia o prijatí žiaka do školy, o prijatí žiaka prestupom, o oslobodení žiaka od vzdelávania sa v jednotlivých vyučovacích predmetoch⁷ a o individuálnom vzdelávaní⁸. Väčšina rozhodnutí boli riaditeľom školy vydané na základe právnym predpisom stanovených podkladov. Ojedinele boli zistené nedostatky v žiadostiach o povolenie plniť povinnú školskú dochádzku mimo územia SR, ktoré boli riaditeľom školy akceptované aj bez adresy bydliska v zahraničí, čo následne sťažovalo škole nadviazať kontakt s rodinou žiaka. V aktuálnom školskom roku sa 12 žiakov vzdelávalo mimo územia SR, pričom v predchádzajúcom školskom roku nebola škole doručená od zákonných zástupcov týchto žiakov žiadna žiadosť o vykonanie komisionálnych skúšok.

Riaditeľ školy zriadil **2 metodické združenia a 3 predmetové komisie** ako svoje poradné orgány, s ktorými prerokúval pedagogicko-didaktické a organizačné otázky výchovno-vzdelávacieho procesu. Odbornú pomoc metodických orgánov (MO) využíval aj pri pedagogickom riadení a kontrole edukačného procesu školy. Pre svoju činnosť mali MO vypracované plány so zameraním na zvyšovanie úrovne výchovno-vzdelávacieho procesu, rozširovanie a zdokonaľovanie kľúčových kompetencií žiakov, zavádzanie podporných opatrení podľa potrieb žiaka, realizovanie pedagogickej a orientačnej diagnostiky, uplatňovanie efektívnych metód a postupov eliminujúcich školský neúspech žiakov zo SZP, jednotný postup a kritériá hodnotenia a klasifikácie žiackych výkonov, ako aj na prehlbovanie profesijných kompetencií učiteľov. Členovia MO zisťovali úroveň vedomostí žiakov realizovaním vstupných a výstupných previerok vo vybraných predmetoch. Výchovno-vzdelávacie výsledky žiakov v MO analyzovali, vyhodnocovali a k zisteným nedostatkom prijímali opatrenia na ich odstránenie. V rámci jednotlivých MO organizovali pre žiakov školské exkurzie a mimoškolské aktivity, zapájali ich do predmetových olympiád i súťaží, aktívne riešili vzdelávacie aj výchovné problémy žiakov a v oblasti prevencie sociálno-patologických javov v škole sa zaoberali i klímou v triedach či v škole. Vedúci PZ podporovali odborný rast PZ a činnosť MO v súlade so zámermi a cieľmi školy. Ako vyplynulo z predložených zápisníc zo zasadnutí MO, ich členovia sa na zasadnutiach venovali skvalitňovaniu profesijných kompetencií pedagógov formou interných vzdelávaní a vzájomne si odovzdávali informácie zo vzdelávacích aktivít, seminárov či školení⁹.

Kontrolovaný subjekt mal vypracovaný **vnútorný systém kontroly a hodnotenia** zameraný na hodnotenie žiakov, PZ, ako aj na kontrolu ostatných činností školy. Pri hodnotení správania žiakov škola postupovala v súlade so školským poriadkom, ktorý definoval výchovné opatrenia, ako aj postup školy pri ich uplatňovaní. Spôsoby klasifikácie vzdelávacích výsledkov žiakov a sumatívneho hodnotenia vyučovacích predmetov boli rozpracované v interných dokumentoch¹⁰ školy v súlade so školským zákonom a príslušným metodickým pokynom na hodnotenie žiakov ZŠ, ako aj prerokované na zasadnutiach poradných orgánov riaditeľa školy. So systémom kontroly a hodnotenia boli všetci aktéri výchovy a vzdelávania oboznámení na začiatku školského roka. Informácie o výchovno-vzdelávacích výsledkoch

⁷ Všetky rozhodnutia sa týkali predmetu TSV.

⁸ Žiakom, ktorým zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní.

⁹ Podľa ponuky NIVAM v Prešove.

¹⁰ Klasifikácia a hodnotenie predmetov; Hodnotenie a klasifikácia žiakov.

žakov boli zákonným zástupcom poskytované predovšetkým prostredníctvom žiackej knižky, ako aj na triednych aktívoch a v prípade potreby aj na individuálnych stretnutiach. O mimoriadnom zhoršení prospechu alebo správania žakov škola preukázateľne informovala zákonných zástupcov písomným oznámením. Vedúci PZ disponovali ročným plánom vnútornej kontroly, v ktorom boli definované oblasti, metódy a kritériá hodnotenia. Hodnotenie PZ bolo riaditeľom školy realizované raz ročne na základe stanovených kritérií hodnotenia, o čom boli preukázateľne vedené písomné záznamy. Z analýzy obsahu hospitačných záznamov a zápisníc z pedagogickej rady z minulého školského roka vyplynulo, že vedúci PZ v individuálnych pohovoroch s vyučujúcimi, ako aj na zasadnutiach pedagogickej rady analyzovali zistenia z vykonaných hospitácií, ale opatrenia na zefektívnenie edukácie a odstránenie zistených nedostatkov neprijímali, čo nevytváralo predpoklady na zvyšovanie kvality edukačného procesu.

Škola nerealizovala sebahodnotiace procesy ako systematickú plánovanú činnosť. **Autoevalváciu** však riaditeľ školy považoval za užitočný nástroj zvyšovania kvality práce školy a nie za ďalšiu byrokratickú záťaž.

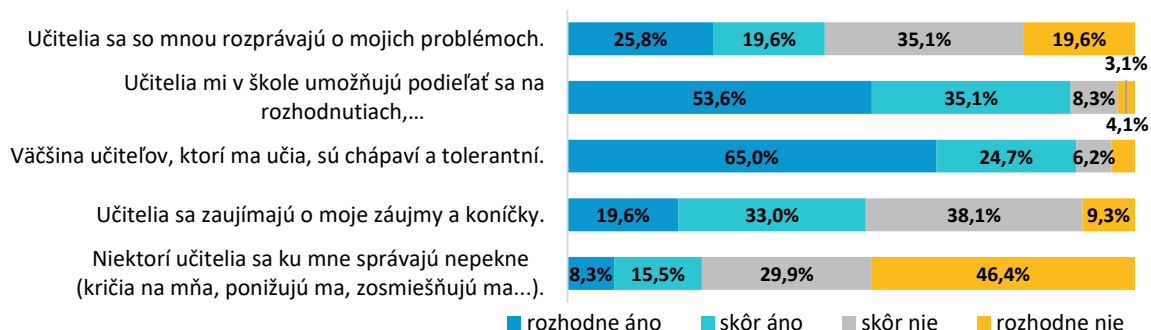
Z dotazníka zadaného ŠŠI pre PZ monitorujúceho klímu školy vyplynulo, že vzájomné vzťahy medzi PZ a ich vzťahy s vedením školy sa vyznačovali **otvorenou klímou**. Podrobné výsledky dotazníka boli zaznamenané v Prílohe č. 1. Zistenia z uvedeného dotazníka vo veľkej miere korešpondovali so zisteniami z dotazníka pre PZ so zameraním na wellbeing. V súvislosti s profesijným zameraním takmer všetci (93,7 %) respondenti vyjadrili spokojnosť so svojou učiteľskou profesiou a taktiež so školou, v ktorej pracovali, pričom cítili spoluzodpovednosť za jej činnosť. Približne rovnaká časť učiteľov (94,0 %) pociťovala sebadôveru vo vlastné pedagogické schopnosti pri udržaní pozornosti žakov počas edukácie, dosiahnutí dodržiavania pravidiel správania v triede a motivovaní žakov k rozvíjaniu ich vlastného potenciálu. Negatívne zistenia však boli v oblasti zvládania záťažových situácií vyplývajúcich z profesie PZ. Opýtaní učitelia zažívali nadmerné stresové situácie zo zodpovednosti za vzdelávacie výsledky žakov (61,4 %), ako aj za riešenie ich výchovných problémov (46,7 %). Nepriaznivý vplyv práce na svoje zdravie pociťovala takmer tretina (30,7 %) PZ a porovnateľná časť (24,0 %) respondentov vnímala rozsah svojich pracovných činností ako nadmernú záťaž.

Vzťahy medzi učiteľmi a žiakmi posudzovala ŠŠI na základe analýzy dotazníka zadaného 97 žiakom 5. až 9. ročníka (*Graf 13*). Z vyhodnotenia odpovedí žakov vyplynulo, že vzťahy s učiteľmi nepovažovali za dostatočne optimálne a korektné. Väčšina (89,7 %) respondentov síce považovala svojich vyučujúcich za zhovievavých a vnímavých, avšak takmer štvrtine (23,8 %) žakov prekážal prístup niektorých učiteľov, pretože zaregistrovali z ich strany kladenie neadekvátnych nárokov, ponížovanie či zosmiešňovanie. Takéto prejavy správania vyučujúcich však školskí inšpektori priamym pozorovaním edukačného procesu nezaznamenali. V zadanom dotazníku väčšina (88,7 %) respondentov ďalej uviedla, že im učitelia umožňovali podieľať sa na rozhodnutiach prispievajúcich k zefektívneniu práce školy. Vytváranie priestoru vyučujúcimi na diskusiu so žiakmi o problémoch, ktoré ich trápili, nepotvrdila viac ako polovica (54,7 %) opýtaných a porovnateľná časť žakov (47,4 %) nepociťovala dostatočný záujem učiteľov o ich záľuby a koníčky, čo znižovalo vzájomnú dôveru medzi žiakmi a vyučujúcimi. Vytváranie prosociálnych vzťahov v triede, ako aj pocit spolupatričnosti k vlastnej škole potvrdila veľká časť (91,8 %) respondentov. Žiaci sa v dotazníku taktiež vyjadrili, že školu navštevovali radi (90,7 %), cítili sa byť súčasťou školského kolektívu (95,9 %) a v čase mimo vyučovania sa pravidelne stretávali so svojimi spolužiakmi (86,6 %), ktorých považovali aj za svojich kamarátov. Komparáciou odpovedí žakov na otázky v oblasti motivovania k učeniu sa a postrehov ŠŠI z hospitovaných hodín však boli zaznamenané rozdielne zistenia. Napriek tomu, že väčšia časť (90,8 %) respondentov

v dotazníku uviedla uvedenie si potreby osobného rozvoja na dosiahnutie adekvátneho vzdelania, na sledovaných hodinách, predovšetkým v triedach nižšieho stredného vzdelávania, bola napriek ich disciplinovanému správaniu ich vnútorná motivácia a záujem o učenie skôr zriedkavé. Viac ako polovica (56,7 %) žiakov nepociťovala napätie, ako aj úzkosť spôsobenú tlakom zo školských povinností, avšak viac ako tri štvrtiny (77,4 %) respondentov vyjadrili obavy z hodnotenia svojich učebných výkonov. V časti dotazníka monitorujúceho efektívnosť stratégií uplatňovaných učiteľmi sa väčšina (84,5 %) opýtaných žiakov vyjadrila, že ich vyučujúci viedli k plánovanému a samostatnému učeniu sa. Rovnaká časť žiakov ocenila individuálny prístup zo strany učiteľov, čo sa aj na sledovaných hodinách potvrdilo. Podľa menej ako troch štvrtín (70,1 %) respondentov im vyučujúci umožňovali v škole vyjadrovať svoj názor a diskutovať o ňom. Nesúlad medzi tvrdeniami žiakov a priamym sledovaním vyučovacích hodín školskými inšpektormi bol zaznamenaný pri posudzovaní sebahodnotiacich procesov žiakov a zdôvodnení ich hodnotenia učiteľmi. Podľa väčšiny (92,8%) respondentov im vyučujúci v priebehu edukácie vytvárali priestor na zhodnotenie vlastnej práce a pri hodnotení ich výkonov poukazovali aj na kvalitu a možnosti ich pokroku v učení sa (93,8%). Uvedené činnosti učiteľov v tejto oblasti sa však podľa inšpekčných zistení na polovici hospitovaných hodín nepotvrdili.

Riaditeľ školy v rozhovore uviedol, že **komunikácia s rodičmi žiakov** bola komplikovaná, vo veľkej miere limitovaná predovšetkým ich nezáujmom o výchovno-vzdelávacie výsledky svojich detí, čo potvrdila aj väčšina (92,8 %) PZ v dotazníku týkajúcom sa vzdelávania menej úspešných žiakov (MÚŽ). Viac ako tri štvrtiny (78,6 %) respondentov uviedli, že proaktívne kontaktujú rodičov a informujú ich o vzdelávacích výsledkoch žiakov. Z vyjadrenia riaditeľa školy vyplynulo, že zákonní zástupcovia žiakov sa dostavia do školy na individuálny pohovor až po písomnom predvolaní, pričom náprava po upozorneniach triednych učiteľov či sociálnych pedagogičiek ohľadom zlepšenia vzdelávacích výsledkov žiakov, zabezpečenia pravidelnej školskej dochádzky či vytvárania vhodných podmienok pre učenie v domácom prostredí má zvyčajne iba krátkodobý efekt. Stretnutia s rodičmi a žiakmi aj mimo triednych aktívov, ako aj vytváranie priestoru pre spoluprácu nepotvrdili v dotazníku viac ako dve pätiny (42,9%) PZ. Riaditeľ školy v rozhovore ďalej uviedol, že v predchádzajúcom školskom roku kontrolovaný subjekt neorganizoval pre zákonných zástupcov žiakov celoškolské aktivity či akcie z dôvodu ich nezáujmu, ako aj z nedostatočných priestorových kapacít školy.

Graf 13 Vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi z pohľadu žiakov

Bezpečnosť školského prostredia zisťovala ŠŠI prostredníctvom dotazníka zadaného 98 žiakom 5. až 9. ročníka. Takmer všetci (94,9 %) respondenti sa v ňom vyjadrili, že školu radi navštevovali. Voľný čas počas prestávok žiaci (93,9 %) využívali najmä na rozhovory so svojimi rovesníkmi, avšak v tom čase takmer tretina (31,7 %) respondentov pozorovala medzi

spolužiakmi aj provokácie, verbálne konflikty či bitky. Svojich vyučujúcich väčšina (88,8 %) žiakov považovala za tolerantných ľudí, ktorí dokázali dôsledne a spravodlivo riešiť prejavy nevhodného správania sa u žiakov. Neprimerané a rušivé správanie spolužiakov počas vyučovania prekážalo takmer polovici (49,0 %) respondentov. Aj napriek tomu, že veľká časť (96,9 %) opýtaných žiakov vnímala školu ako bezpečné prostredie, v dotazníku sa vyjadrili, že v škole zažili aj nepríjemné situácie spojené s vysmievaním (22,4 %), ohováraním (21,5 %), agresívnym správaním niektorých rovesníkov voči svojej osobe (19,4 %), s ich zámerným ignorovaním (17,3 %), fyzickými útokmi (16,3 %) a ničením ich osobných vecí (10,2 %). Žiaci sa taktiež vyjadrili, že zo strany niektorých spolužiakov zaznamenali na sociálnych sieťach ohováranie (15,3 %), vyhrážanie (9,2 %), ako aj uverejňovanie fotiek či videí s cieľom ich zosmiešniť (9,2 %). Takmer štvrtina respondentov (22,4 %) ďalej uviedla, že bola šikanovaná, pričom s touto nepríjemnou skúsenosťou sa zdôverila najmä rodičom a približne rovnaká časť žiakov (20,4 %) si to nechala len pre seba a nevyhľadala pomoc dospeléj osoby. Podľa vyjadrení respondentov dochádzalo k ich šikanovaniu najčastejšie mimo areálu školy (11,2 %) alebo v triede počas prestávky (9,2 %). Poskytnutie pomoci rovesníkom, ktorým bolo ubližované, deklarovali v dotazníku tri pätiny žiakov (61,2 %), pričom svedkom šikanovania boli najčastejšie mimo školských priestorov. V časti dotazníka monitorujúceho školskú dochádzku žiakov sa polovica respondentov (50,0 %) vyjadrila, že vedenie školy a učitelia vo všeobecnosti netolerovali neskoré príchody žiakov na vyučovanie. V malej miere žiaci ďalej v dotazníku potvrdili neospravedlnenú pravidelnú neprítomnosť na vyučovaní s cieľom vyhnúť sa nepríjemným školským povinnostiam (13,3 %), ale aj z dôvodu strachu z učiteľa (10,2 %) či zo spolužiakov (6,1 %). Riaditeľ školy v rozhovore uviedol, že na posilnenie bezpečnosti školského prostredia boli realizované preventívne opatrenia týkajúce sa predovšetkým zvýšeného dozoru PZ na chodbách v čase prestávok, schránky dôvery pre žiakov, umiestnenia kamerového systému na chodbách školy, ako aj realizácie preventívnych aktivít pre žiakov a učiteľov. Z rozhovoru so školským koordinátorom vo výchove a vzdelávaní (koordinátor prevencie) vyplynulo, že škola poskytovala výchovných intervencií najmä v oblastiach zameraných na vzťahové problémy, prevenciu násilia v škole, ako aj na problémy v učení sa či v správaní žiakov. Ďalej taktiež uviedol, že v minulom školskom roku sa v škole nevyskytli prejavy šikanovania, ktoré by bolo potrebné riešiť v zmysle internej smernice¹¹, čo v rozhovore potvrdil aj riaditeľ školy. Monitoring zameraný na odhaľovanie sociálno-patologických javov v školskom prostredí bol podľa vyjadrenia koordinátora prevencie realizovaný v 1. polroku školského roka 2023/2024 prostredníctvom zadávania anonymného dotazníka¹² žiakom školy. Pravidelné monitorovanie nevhodného správania sa žiakov v škole so zameraním na šikanovanie však podľa jeho vyjadrenia nebolo uskutočnené. V oblasti prevencie a eliminácie sociálno-patologických javov a rizikového správania žiakov uskutočňoval kontrolovaný subjekt rôzne aktivity¹³ a taktiež realizoval aj činnosti zamerané na podporu wellbeingu žiakov¹⁴. Podľa zistení školských inšpektorov vyučujúci boli so žiakmi v neustálom kontakte vrátane prestávok a svojimi postojmi a empatickým prístupom k žiakom prispievali k vytváraniu pozitívnej sociálnej klímy, ktorá bola zaznamenaná na všetkých sledovaných hodinách.

¹¹ Smernica k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov.

¹² Dotazník, ktorý bol orientovaný na zisťovanie používania alkoholických nápojov a fajčenia vyplnilo 144 žiakov 5. až 7. ročníka.

¹³ Aktivity zamerané napr. na vzťahy a klímu v triede, bezpečnosť v online priestore, prevenciu návykového a rizikového správania, prevenciu konkrétnych závislostí.

¹⁴ Rozvoj interpersonálnych zručností, prosociálneho správania a zdravých vzťahov, aktivity zamerané na zlepšenie sebapoznania, predchádzanie konfliktom.

Na konci školského roku 2023/2024 škola evidovala 164 MÚŽ¹⁵ a 38 žiakov¹⁶, ktorí **predčasne ukončili povinnú školskú dochádzku** v nižšom ako 9. ročníku. Na oboch stupňoch vzdelávania žiaci najčastejšie neprospeli z predmetov MAT, SJL, ANJ a na 2. stupni aj z CHE. Za najčastejšie príčiny vzdelávacích neúspechov žiakov riaditeľ školy považoval nepravidelnú školskú dochádzku, ľahostajný prístup žiakov k učeniu sa, komunikačnú bariéru, nevyhovujúce rodinné zázemie a nesprávne postoje zákonných zástupcov k vzdelávaniu svojich detí. K príčinám školského neúspechu žiakov zaradil aj dištančnú formu vzdelávania v čase pandémie COVID-19, ktorá negatívne ovplyvnila postoje žiakov k učeniu sa, zrušenie nultého ročníka, ktoré bolo nahradené nepostačujúcou predškolskou prípravou a aj fakt, že škola z dôvodu dvojzmennej prevádzky nemá voľné priestory na zriadenie školského klubu detí na zabezpečenie záujmovej činnosti a doučovanie žiakov. Kontrolovaný subjekt vypracoval stratégiu znižovania školského neúspechu žiakov, ktorá bola zameraná na minimalizovanie a elimináciu opakovania ročníka žiakov školy. Jej súčasťou bol záväzný systém, ktorým sa škola riadila pri identifikovaní žiakov ohrozených školským neúspechom, pri poskytovaní podporných opatrení a monitorovaní ich účinnosti. Riaditeľ školy v rozhovore uviedol, že vyhodnotenie účinnosti prijatých podporných opatrení škola vykonávala na zasadnutiach pedagogickej rady na konci každého polroka. Edukačnými problémami MÚŽ sa zaoberali aj na zasadnutiach metodických orgánov, ktoré analyzovali aj s výchovnou poradkyňou, ŠPT a aj so zákonnými zástupcami žiakov, čo potvrdzovala predložená dokumentácia. V rozhovore ďalej uviedol, že na základe odporúčaní ZPP sa v aktuálnom školskom roku poskytujú podporné opatrenia 13 žiakom, a to 7 žiakom so ZZ v bežných triedach (5 žiaci s VPU, 1 žiak so zrakovým a 1 žiak so sluchovým postihnutím) a 6 žiakom v ŠT (3 žiakom v A variante, 3 v B variante; z nich 5 boli žiaci s viacnásobným postihnutím¹⁷). Najčastejším uplatňovaným podporným opatrením bolo poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy cieľov, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní (13 žiaci), poskytnutie špeciálnych edukačných publikácií a kompenzačných pomôcok (13 žiaci) a zabezpečenie pôsobenia PA v triede (9 žiaci). Podporné opatrenia boli poskytované najmä na vyučovacích hodinách SJL, ANJ a MAT. K uvedeným podporným opatreniam sa vyjadrili ZPP, boli realizované s písomným súhlasom riaditeľa školy a poskytovali ich učitelia, PA a v prípade potreby aj ŠŠP. Rozsah ich poskytovania bol stanovený na jeden školský rok. V čase školskej inšpekcie prebiehala pedagogická a orientačná diagnostika žiakov v prevažnej miere v 1. a 2. ročníku, na základe ktorej budú stanovené podporné opatrenia. ŠŠI zisťovala príčiny školského neúspechu žiakov zadaním dotazníka 13 neprospievajúcim žiakom a 14 učiteľom vyučujúcich predmety, v ktorých neprosperovali najviac žiakov. V dotazníkoch všetci učitelia uviedli ako hlavný dôvod neúspechu žiakov v jednotlivých predmetoch ich častú neprítomnosť na vyučovaní, čo v rozhovoroch potvrdila aj väčšina opýtaných žiakov (84,7 %). Za najviac uplatňované formy podpory MÚŽ v edukačnom procese všetci učitelia označili individuálny prístup, diferenciaciu úloh, rovesnícke učenie a formatívne hodnotenie. S uplatňovaním formatívneho hodnotenia zo strany učiteľov v rozhovoroch súhlasili všetci žiaci, avšak zo sledovaných hodín vyplynulo, že formatívne hodnotenie nebolo učiteľmi uplatnené približne na troch pätinách sledovaných hodín. Väčšina žiakov (69,2 %) potvrdila individuálny prístup a aj rovesnícke učenie, ale zaradenie diferencovaných úloh v edukačnom procese deklarovali len približne dve pätiny (38,5 %) respondentov. Alternatívu doučovania uviedla štvrtina učiteľov (28,5 %), čo potvrdil len 1 opýtaný žiak. Väčšina vyučujúcich (57,2 %) označila

¹⁵ 114 žiakov primárneho vzdelávania a 50 žiakov nižšieho stredného vzdelávania.

¹⁶ 1 žiak zo 6. ročníka, 11 žiakov zo 7. ročníka a 26 žiakov z 8. ročníka.

¹⁷ 1 žiak s MP+SP a NKS, 3 žiaci s MP+SP; 1 žiak MP+ZP.

v dotazníku aj pomoc PA, pričom ich prítomnosť na vyučovacích hodinách potvrdila takmer tretina žiakov (30,8 %) a priamym pozorovaním edukačného procesu aj školskí inšpektori, ktorí zaznamenali ich efektívnu činnosť v triedach. Všetci opýtaní žiaci pozitívne vnímali povzbudenie a pochvalu od učiteľov za správne zodpovedanú otázku alebo správne vyriešenú úlohu. Učitelia v dotazníku tiež zhodne uviedli, že ak žiak v edukácii zlyhával, informovali rodičov o jeho problémoch vo vyučovacom procese, no komunikácia s nimi bola podľa nich výrazne limitovaná ich nezáujmom. PZ vo svojich odpovediach taktiež deklarovali, že vedenie školy im umožňuje zdieľať príklady dobrej praxe na zasadnutiach poradných orgánov a vytvárať priestor pre spoluprácu s odbornými zamestnancami pri podpore a pomoci MÚŽ. V súvislosti s MÚŽ riaditeľ školy ešte v rozhovore uviedol, že škola v snahe znížiť počet žiakov opakujúcich ročník v predchádzajúcom školskom roku predĺžila 17 žiakom hodnotiace obdobie o 2 mesiace z dôvodu nedostatočnej účasti žiakov na vzdelávaní v 2. polroku a nedostatočného počtu známok potrebných na klasifikáciu z jednotlivých predmetov. Podľa jeho vyjadrenia boli všetci PZ dostatočne didakticky pripravení na vzdelávanie MÚŽ, avšak za obdobie posledných dvoch rokov neabsolvovali žiadne vzdelávanie týkajúce sa práce s MÚŽ či žiakmi zo SZP a ani vzdelávanie zamerané na prevenciu školského neúspechu žiakov. Kontrolovaný subjekt neorganizoval **kurzy** pre fyzické osoby, ktoré nezískali nižšie stredné vzdelanie.

Riaditeľ školy v rozhovore uviedol, že škola aktívne spolupracovala s poradenskými zariadeniami, so vzdelávacími inštitúciami a školami¹⁸ či s rôznymi organizáciami¹⁹. Efektívna bola spolupráca školy s miestnym komunitným centrom a miestnou farou, ktoré vykazovali množstvo vzdelávacích a záujmových aktivít s obyvateľmi obce, predovšetkým však s deťmi a mládežou. Riaditeľ školy je zakladateľom Prorómskej školskej iniciatívy - *PRŠI*, dnes už občianskeho združenia, ktorého cieľom je zabezpečovať otvorenú komunikáciu medzi členskými školami združenia a ústrednými orgánmi štátnej správy a ich inštitúciami pri riešení problémov v práci s deťmi, žiakmi a ich rodičmi z MRK.

Škola zapájala svojich žiakov do rôznych projektov s charitatívnou tematikou, do výtvarných, tvorivých, literárnych, športových či predmetových súťaží, do aktivít s environmentálnou tematikou aj činností na zlepšenie čitateľskej či finančnej gramotnosti²⁰. O dianí v škole bola verejnosť oboznamovaná prostredníctvom webového sídla, obecnej vývesnej tabule a aj prostredníctvom obecného rozhlasu. Podľa vyjadrenia riaditeľa školy kvôli dvojzmennej prevádzke neboli v škole aktívne záujmové útvary ani školský klub detí, a to hlavne z dôvodu nedostatočných priestorových podmienok. V aktuálnom školskom roku na základe dohody ZŠ so strednou odbornou školou bude krúžková činnosť pre záujemcov zo ZŠ zabezpečená v strednej odbornej škole, ktorá má v obci EP²¹.

¹⁸ Stredná odborná škola Jarmočná 108, Stará Ľubovňa, EP, Lomnička.

¹⁹ Riaditeľstvo Policajného zboru Stará Ľubovňa – prevencia kriminality a agresivity (besedy), prevencia sociálno-patologických javov, záškoláctvo, kyberšikana; Komunitné centrum Lomnička - spolupráca s rodinami z MRK, športové aktivity; Úrad verejného zdravotníctva Stará Ľubovňa - beseda na protidrogovú tematiku, zdravie, hygienu a pod.

²⁰ Vianočná burza; Deň narcisov; Rómska paleta; Zober loptu a nie drogy; Futbalová stolnotenisová miniliga; celoslovenská výtvarná súťaž Rómska paleta – žiačka získala čestné uznanie; Viac lásky, menej odpadu; Bez práce nie sú koláče; Čitateľský maratón; Čítame pre radosť; Medzinárodný deň hudby; Beseda na tému „Rozpočet na Vianoce“, zostava jedálneho lístka podľa financií v rodine; Rozhlasové relácie so zameraním na zvyky a tradície adventu a pod.

²¹ Spojená škola, Jarmočná 108, Stará Ľubovňa; EP, Lomnička 150 ako súčasť Spojenej školy, Jarmočná 108, Stará Ľubovňa (Stredná odborná škola techniky, gastronómie a remesiel, organizačná zložka Spojenej školy, Jarmočná 108, Stará Ľubovňa) - záujmové útvary: stolný tenis, posilňovanie a fitnes, šijeme, poznaj a chráň.

Žiakom, ich zákonným zástupcom a PZ zabezpečovala **výchovné poradenstvo** poverená PZ v kumulovanej funkcii výchovný poradca (VP) a kariérový poradca (KP), ktorá absolvovala špecializačné vzdelávanie zamerané na výchovné poradenstvo. Aktivity v oblasti poradenstva PZ, žiakom a ich zákonným zástupcom pri riešení výchovno-vzdelávacích a osobnostných problémov zaisťovala VP v kooperácii s pedagogickými aj odbornými zamestnancami školy. Poradenstvo poskytovala v súlade s vypracovaným *Plánom práce výchovného poradcu na školský rok 2024/2025*, ktorý obsahoval hodnotiacu správu VP za predchádzajúci školský rok, ciele VP, metodické a podporné materiály, harmonogram aktivít a konkrétnych úloh na aktuálny školský rok. V rozhovore VP uviedla, že pri riešení edukačných a sociálnych potrieb žiakov so ŠVVP spolupracovala so zákonnými zástupcami žiakov, ŠŠP, učiteľmi a odbornými zamestnancami poradenských zariadení. V kooperácii s triednymi učiteľmi, koordinátorom vo výchove a vzdelávaní, sociálnou pedagogičkou, ako aj s odborníkmi rôznych inštitúcií participovala na realizácii preventívnych aktivít zameraných na vytváranie pozitívnych vzťahov medzi žiakmi v triedach a v škole, na predchádzanie a odstraňovanie rizikového správania žiakov a na eliminovanie sociálno-patologických javov²². Stretnutia s odborníkmi z rôznych oblastí v dotazníku, ktorý bol zameraný na výchovné poradenstvo žiakov 8. a 9. ročníka potvrdila aj väčšina žiakov (82,98 %). Výsledky dotazníka preukázali, že takmer tri štvrtiny opýtaných (72,3 %) vedeli, kto je v škole VP a viac ako štyri pätiny respondentov (83,00 %) potvrdili, že im VP poradila, pretože sa vo veľkej miere zaujímal o ich problémy. VP v rozhovore uviedla, že žiaci sa jej zdôverovali prevažne so svojimi osobnými, sociálnymi a vzťahovými problémami. Napriek tomu dve pätiny (40,43 %) žiakov pri riešení osobných alebo školských problémov nepotrebovali pomoc VP a desatina opýtaných (10,64 %) sa s ňou nechcela stretávať. Z vyjadrenia VP ďalej vyplynulo, že v spolupráci s vedením školy, triednymi učiteľmi a sociálnou pedagogičkou sa aktívne podieľala aj na riešení výchovných problémov žiakov, ktoré sa týkali prevažne zanedbávania povinnej školskej dochádzky, porušovania školského poriadku, a to nevhodným správaním žiakov voči spolužiakom a PZ, o čom si viedla príslušnú dokumentáciu. V prípade výchovných problémov navrhovala výchovné opatrenia²³, ktoré boli vedením školy akceptované, čo v rozhovore potvrdil aj riaditeľ školy. V rámci zabezpečenia psychickej pohody žiakov v škole VP realizovala aktivity zamerané na rozvoj komunikačných zručností žiakov, zlepšenie sebapoznania, sekundárnu prevenciu pri výskyte ťažkostí v triednom kolektíve, prevenciu zacielenú na predchádzanie poruchám súvisiacich so sebaapriatím a pozitívnym vzťahom k vlastnému telu, rozvoj emocionálnych a sociálnych zručností, ale aj na zdokonalenie zručností efektívneho riešenia konfliktov. Z rozhovoru s VP vyplynulo, že programy zamerané na prevenciu drogových závislostí a sociálno-patologických javov v prevažnej miere uskutočňoval koordinátor prevencie. VP mala vytvorený **účinný systém poskytovania poradenstva** pri riešení osobnostných, vzdelávacích a sociálnych potrieb žiakov formou konzultácií s PZ, žiakmi a ich zákonnými zástupcami. O poskytovaných službách žiakom a ich zákonným zástupcom si VP viedla záznamy. Konzultačné hodiny boli zverejnené na webovom sídle školy. Účasť rodičov na stretnutiach s VP v dotazníku potvrdila viac ako polovica (55,32 %) respondentov.

Funkciu KP v škole vykonávala VP, ktorá spĺňala kvalifikačné predpoklady pre výkon pedagogickej činnosti, avšak bez špecializačného vzdelávania zameraného na kariérové

²² Napr. beseda 8. roč.: Asertívne riešenie konfliktov – v spolupráci s SCŠPP Vysoké Tatry, beseda 3.-4. roč.: Deti a pravidiel, beseda 7. roč.: Riziká internetu, RÚVZ Stará Ľubovňa – besedy: 5. – 6. roč.: Mikroorganizmy v našom okolí, Žltáčka, 1.roč.: Prevencia úrazov v detskom veku, Bezpečný návrat domov.

²³ Napomenutia, pokarhania.

poradenstvo. Pre vytvorenie optimálnych pracovných podmienok v oblasti kariérového poradenstva mala znížený základný úväzok učiteľa, upravený rozvrh hodín, notebook s prístupom na internet a intranet a vyčlenenú miestnosť. Z dokumentácie KP vyplynulo, že pre svoju činnosť nemala samostatne vypracovaný plán poradenstva, ale oblasť kariérového poradenstva so zameraním na starostlivosť o žiakov v oblasti profesijnej orientácie a na poradenskú prácu so zákonnými zástupcami aj s PZ školy bola zapracovaná v *Pláne práce výchovného poradcu na školský rok 2024/2025*. Jeho súčasťou bola hodnotiaca správa KP za predchádzajúci školský rok, ciele KP, metodické a podporné materiály, harmonogram aktivít a konkrétne úlohy na aktuálny školský rok. KP mala stanovené konzultačné hodiny, ktoré boli zverejnené na webovom sídle školy. V kooperácii s triednymi učiteľmi žiakom zaistovala poradenskú podporu pri výbere školy, ako aj pri postupnom ujasňovaní si predstáv o alternatívach ďalšieho štúdia po ukončení ZŠ a o príprave na budúce povolanie. Z realizovaných konzultácií so žiakmi a ich zákonnými zástupcami viedla záznamy. KP sa v rozhovore vyjadrila, že poskytovanie podpory, informácií a poradenstva o možnostiach ďalšieho štúdia žiakom so ZZ, zo SZP aj MÚŽ, ktorým hrozilo predčasné ukončenie školskej dochádzky, zabezpečovala ŠŠP. Z dotazníka pre žiaka zameraného na KP vyplynulo, že takmer všetci opýtaní žiaci (95,8 %) 8. a 9. ročníka pokladali za dôležité mať v škole KP, napriek tomu polovica opýtaných (50,0 %) nevedela, kto z učiteľov v škole vykonáva túto funkciu²⁴. KP pre žiakov 8. a 9. ročníka²⁵ neuskutočnila diagnostiku v oblasti profesijnej orientácie v spolupráci s poradenským zariadením. Viac ako tri pätiny žiakov (62,5 %) potvrdili, že pre školu, na ktorej budú ďalej študovať, sa rozhodovali na základe vlastného rozhodnutia a tretina (33,3 %) opýtaných si školu vybrala, pretože to chceli rodičia. Osobného pohovoru s KP o možnostiach ďalšieho štúdia a výbere školy sa zúčastnila viac ako polovica (54,2 %) respondentov. V rozhovore aj v dotazníku KP deklarovala, že zákonným zástupcom žiakov poskytovala konzultácie o možnostiach ďalšieho štúdia žiakov, o typoch a druhoch škôl, o študijných odboroch a žiakov informovala aj o výhodách duálneho vzdelávania. Takmer tri pätiny (58,3 %) opýtaných v dotazníku uviedli, že KP im poskytla úplne alebo postačujúce informácie o tejto forme vzdelávania. Údaje nevyhnutné k profesijnej orientácii žiakov získavala KP z webových stránok stredných škôl, ako aj priamou konzultáciou so strednými školami. Metodickú pomoc súvisiacu s kariérovým poradenstvom jej poskytoval Národný inštitút vzdelávania a mládeže v Prešove a tiež ZPP.

Preveniu šikanovania, drogových závislostí a ďalších sociálno-patologických javov v spolupráci s vedením školy, VP, sociálnymi pedagógkami a učiteľmi zastrešoval **školský koordinátor prevencie**. Z analýzy plánu koordinátora prevencie na minulý školský rok vyplynulo, že s cieľom predchádzať vzniku nežiaducich prejavov žiakov vypracoval plán v spolupráci s vyučujúcimi a rôznymi organizáciami²⁶. Tento plán zahŕňal besedy, prednášky, dotazníky a monitorovanie agresivity, šikanovania, užívania drog, kyberšikanovania, gamblerstva, nechceného tehotenstva a rôzneho patologického správania. V spolupráci s triednymi učiteľmi, ktorí mali najlepšie poznatky o svojich žiakoch, boli identifikované najvýznamnejšie patologické javy, na ktoré sa reagovalo adekvátnymi preventívnymi opatreniami. V uplynulom školskom roku bola riešená situácia agresívneho správania jedného žiaka voči učiteľovi, pričom pri riešení škola postupovala v súlade s internými predpismi a platnou legislatívou. Pre žiakov bola následne pripravená prednáška o agresivite. Škola v uplynulom školskom roku realizovala anonymný prieskum zameraný na monitorovanie

²⁴ Voľným rozhovorom so žiakmi bolo zistené, že funkciu KP si žiaci spájali s funkciou VP.

²⁵ Diagnostika špecifik kariérového vývinu žiaka.

²⁶ Policajný zbor Podolíneč, Komunitné centrum Lomnička, Úrad verejného zdravotníctva Stará Ľubovňa a pod.

užívania návykových látok, konkrétne alkoholu a tabakových výrobkov medzi žiakmi 5. až 7. ročníka. Výsledky prieskumu ukázali, že 2 % respondentov pravidelne konzumovali alkohol a 8 % pravidelne fajčilo. Zároveň až 64 % žiakov nebolo schopných jednoznačne určiť, či má alkohol pozitívne alebo negatívne účinky na ľudský organizmus. Na základe získaných výsledkov bola pre žiakov zorganizovaná odborná beseda zameraná na problematiku užívania návykových látok. Škola preventívne opatrenia zamerané na sociálno-patologické javy implementovala aj prostredníctvom vizuálnej edukácie. Jednou z uplatňovaných foriem bolo umiestňovanie informačných plagátov na strategické miesta v areáli školy, ktoré obsahovali nielen teoretické informácie, ale aj praktické rady, kontakty na odbornú pomoc či návody na zvládanie kritických situácií.

Optimálnu úroveň špecifických podmienok výchovy a vzdelávania žiakov so ŠVVP zabezpečovali v kontrolovanom subjekte 2 ŠŠP. Jedna z nich pracovala v kontrolovanej škole na plný úväzok a druhá so 43 % úväzkom ako ŠŠP a 57 % úväzkom ako učiteľka. Ich činnosť bola zameraná najmä na špeciálno-pedagogickú intervenciu²⁷ žiakov so ZZ a zo SZP. ŠŠP spolupracovali s poradenskými zariadeniami a zabezpečovali odbornú a metodickú pomoc PZ. Podieľali sa na tvorbe a aktualizácii IVP pre žiakov so ŠVVP a na základe pedagogickej a orientačnej diagnostiky koordinovali poskytovanie podporných opatrení²⁸ na úrovni 1. a 2. stupňa v zmysle platných právnych predpisov, ako aj poradenské služby zákonným zástupcom.

Bezprostrednú pomoc v kontrolovanej škole poskytovali žiakom zo SZP, prípadne ich zákonným zástupcom v najrôznejších oblastiach života **2 sociálne pedagogičky**. Z rozhovoru, ako aj z predloženej dokumentácie ŠŠI zistila, že pravidelne pracovali so žiakmi na vytvorení lepšej atmosféry a klímy v triede²⁹, čím sa snažili predchádzať konfliktom, agresii a šikanovaniu medzi spolužiakmi. Obsahom ich odborných činností bola aj prevencia proti zanedbávaniu povinnej školskej dochádzky, zabezpečovanie intervencie pri porušovaní školského poriadku a poskytovanie poradenstva skupinám žiakov ohrozených sociálno-patologickými javmi a žiakom pochádzajúcim zo SZP. Spolupracovali s triednymi učiteľmi, so ŠŠP a odbornými inštitúciami (poradenské zariadenia, ústredie práce sociálnych vecí a rodiny a s oddelením sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately). Sociálne pedagogičky v rozhovore uviedli, že osobne doručovali zákonným zástupcom žiakov upozornenia či predvolania na pohovor do školy a realizovali s nimi rozhovory, o čom si viedli aj písomnú evidenciu.

Priamu pomoc pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní žiakov so ŠVVP, ale aj žiakom s výučbovými problémami poskytovalo v kontrolovanej škole 14 **PA**, ktorí pracovali so žiakmi v špeciálnych, ako aj v bežných triedach. Ich práca na väčšine hospitovaných hodín bola efektívna a flexibilná, aktívne pomáhali žiakom pri prekonávaní ich edukačných bariér, poskytovali predĺžený výklad, pri nepochopení zjednodušovali znenie úloh a asistovali pri ich vypracovaní a kontrole.

Pre účely kooperácie a participácie inkluzívneho vzdelávania bol v kontrolovanej škole zriadený **ŠPT**, ktorého vytvorenie a zloženie bolo v aktuálnom školskom roku prerokované na pedagogickej rade. Koordináciou ŠPT bola poverená ŠŠP, ktorá primárne synchronizovala

²⁷ Priama práca so žiakom, preventívna a depistážna činnosť, metodická a poradenská činnosť.

²⁸ V minulom školskom roku od 15. 02. 2024 škola začala poskytovať podporné opatrenie, doučovanie v 1., 2. a 4. ročníku pre 46 žiakov v predmetoch SJL a MAT.

²⁹ V minulom školskom roku škola vykonala 2 krát prieskum formou anonymných dotazníkov na alkohol a fajčenie. V aktuálnom školskom roku sociálne pedagogičky pracovali so žiakmi v ročníkoch 6. A, B a C v skupinách formou hier – preventívne programy na predchádzanie zlej klímy v triede.

činnosti členov tímu a koordinovala spoluprácu pri poskytovaní podporných opatrení žiakom medzi pedagogickými a odbornými zamestnancami.

Riadenie školy bolo na dobrej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Riaditeľ školy, ako aj zástupcovia riaditeľa školy získaným vzdelaním, dĺžkou praxe a absolvovaním funkčného vzdelávania spĺňali predpoklady pre výkon činnosti vedúceho PZ. Všetci PZ spĺňali kvalifikačné požiadavky pre výkon pedagogickej činnosti. **Odbornosť vyučovania** bola PZ zabezpečená na 93,2 %, pričom v triedach primárneho vzdelávania dosahovala 95 %, v triedach nižšieho stredného vzdelávania 82,6 % a v ŠT 98,4 %. V triedach primárneho vzdelávania bola neodborne odučená menšia časť hodín SJL, ANJ, MAT, informatiky, PVO, hudobnej výchovy, výtvarnej výchovy a TSV, v triedach nižšieho stredného vzdelávania bola neodborne odučená menšia časť hodín MAT, informatiky, dejepisu, OBN, techniky, výtvarnej výchovy a TSV, polovica hodín FYZ a všetky hodiny hudobnej výchovy.

Výchovno-vzdelávací proces prebiehal v 4 budovách³⁰ nachádzajúcich sa blízko seba v centre obce. V kmeňovej jednopodlažnej budove boli k dispozícii 3 triedy a v 3 dvojpodlažných EP spolu ďalších 30 tried, učebňa informatiky, žiacka kuchynka, cvičebňa, žiacka dielňa a školská jedáleň, v ktorej sa z kapacitných dôvodov stravovali len niektorí žiaci primárneho vzdelávania. Pre ostatných žiakov bolo zabezpečené stravovanie formou stravných balíčkov. Kontrolovaný subjekt nemal k dispozícii telocvičňu, nemal vybudované vonkajšie priestory pre telovýchovné a oddychové aktivity žiakov, nemal zriadenú multimediálnu učebňu ani odborné učebne pre vyučovanie predmetov biológia, FYZ a CHE, ktoré by slúžili na realizáciu laboratórnych cvičení. Všetky pracoviská boli využívané efektívne podľa vypracovaných prevádzkových poriadkov a rozvrhov hodín. Takmer vo všetkých triedach bol výchovno-vzdelávací proces nepretržite realizovaný v dvojzmennej prevádzke do 17:00 hod., a preto škola nemohla v priestoroch školy zriadiť školský klub detí a ani realizovať záujmové aktivity žiakov. Kontrolovaný subjekt mal len v 1 EP vybudovaný bezbariérový vstup, avšak bezbariérové prostredie nebolo vytvorené v žiadnom z využívaných objektov.

Podľa vyjadrenia riaditeľa školy a aj fyzickou kontrolou bolo zistené, že kontrolovaný subjekt disponoval dostatočným množstvom **učebníc a učebných textov** pre bežné triedy. Nedostatok niektorých učebníc, ktoré však neboli dostupné ani na trhu, škola pociťovala len v ŠT pre žiakov so stredným alebo ťažkým stupňom MP. Okrem učebníc a učebných textov schválených ministerstvom školstva pedagógovia využívali vo výchovno-vzdelávacom procese aj vlastné pracovné materiály. Učebné priestory školy boli vybavené primeraným množstvom demonštračných a názorných učebných pomôcok vo vzťahu k obsahu vzdelávania a k plneniu UO jednotlivých predmetov. Takmer všetky učebne boli vybavené funkčnou digitálnou technikou, interaktívnymi tabuľami, notebookmi alebo PC zostavami. Zistenia z hospitačnej činnosti však preukázali, že učitelia viedli žiakov k efektívnemu využívaniu IKT len približne na štvrtine hospitovaných hodín. Všetky priestory školy boli pokryté internetovým pripojením a WIFI sieťou, avšak podľa riaditeľa školy je potrebné navýšiť rýchlosť i kapacitu internetového pripojenia, ktorá je v súčasnosti nepostačujúca. Na vyučovanie informatiky kontrolovaný subjekt využíval len 1 IKT učebňu so 17 počítačovými zostavami a v malej miere aj 1 kmeňovú triedu, v ktorej sa nachádzalo 11 počítačových zostáv, čo bolo vzhľadom k počtu žiakov školy nepostačujúce na rozvíjanie ich digitálnych zručností. Škola nemala k dispozícii ani dostatok funkčnej digitálnej techniky, ktorú by v prípade prechodu na dištančnú formu vzdelávania

³⁰ ZŠ s MŠ, Lomnička 29, EP, Lomnička 28; EP, Lomnička 67 a EP, Lomnička 68.

vedela poskytnúť žiakom do ich domáceho prostredia. Pre žiakov, ktorým boli ZPP diagnostikované ŠVVP, kontrolovaný subjekt zabezpečil dostatočný počet kompenzačných a špeciálnych učebných pomôcok.

Školský poriadok, ktorého obsah bol prerokovaný v pedagogickej rade a rade školy, stanovoval základné pravidlá vnútorného režimu školy. Bol vypracovaný v súlade s platným právnym predpisom a upravoval všetky zákonom stanovené podrobnosti. Opatrenia a postupy proti šíreniu legálnych a nelegálnych drog, ako aj smernica k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov, v ktorej boli deklarované podrobnosti o podmienkach na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov, ich ochrany pred sociálno-patologickými javmi, diskrimináciou a násilím, tvorili prílohy k školskému poriadku. Dokument bol zverejnený na webovom sídle školy a s jeho obsahom boli žiaci a ich zákonní zástupcovia preukázateľne oboznámení na začiatku školského roka. V dotazníku zameranom na bezpečnosť školského prostredia sa takmer všetci (95,92 %) respondenti vyjadrili, že mali možnosť diskutovať o pravidlách správania zakotvených v školskom poriadku. V školskom roku 2023/2024 škola evidovala v rámci dochádzky žiakov spolu 170 409 vymeškaných hodín (z toho na 1. stupni 77 430, na 2. stupni 92 979), z ktorých bolo neospravedlnene vymeškaných na 1. stupni 1 506 hodín a na 2. stupni 2 489 hodín, a to najmä z dôvodu záškoláctva. O vymeškaných hodinách škola preukázateľne informovala aj zákonných zástupcov žiakov. Viac ako 15 neospravedlnených vyučovacích hodín za celý školský rok vymeškalo 62 žiakov na oboch stupňoch vzdelávania. V týchto prípadoch škola zaslala oznámenia (25/37) príslušnému úradu štátnej správy a obci, na ktoré však nedostala ani jednu spätnú odpoveď. **Podľa vyjadrenia riaditeľa školy a podľa školou vedených štatistických údajov týkajúcich sa dochádzky žiakov do školy až 70,4 % ospravedlnených vymeškaných hodín boli v predchádzajúcom školskom roku ospravedlňované zákonnými zástupcami a iba 28,2 % lekármi³¹.** Na konci školského roka 2023/2024 malo 49 žiakov zníženú známku zo správania a riaditeľ školy uložil 61 žiakom výchovné opatrenie najmä v súvislosti s neospravedlnenými hodinami.

V kontrolovanom subjekte nebol ustanovený **školský parlament**.

Výchovu a vzdelávanie žiakov kontrolovaný subjekt organizoval z dôvodu nepostačujúcich priestorových podmienok v dvojzmennej prevádzke. Škola dodržiavala platným právnym predpisom stanovený začiatok vyučovania, ako aj koniec popoludňajšieho vyučovania. V **organizácii vyučovania** boli zistené nedostatky súvisiace s dvojmenným vyučovaním žiakov 1. ročníka, skrátením 6. vyučovacej hodiny v dopoludňajšej zmene na 40 minút a nezaradením veľkej prestávky v dopoludňajšej zmene pre žiakov školy, ktorí v jednotlivých dňoch mali 5 a menej vyučovacích hodín³². Z dôvodu nepostačujúcich priestorových podmienok, čo potvrdili aj zistenia ŠŠI, kontrolovaný subjekt bežné triedy nižšieho stredného vzdelávania pri vyučovaní predmetu ANJ³³ a ŠT 5. až 9. ročníka³⁴ pri vyučovaní predmetu PVC nerozdeľoval na skupiny, čím počet žiakov na vyučovacích hodinách uvedených predmetov bol vyšší než ustanovuje platný právny predpis.

Žiaci školy sa zúčastňovali mimoškolských aktivít na základe preukázateľného informovaného súhlasu zákonných zástupcov a vypracovaného plánu organizačného

³¹ Zákonní zástupcovia často aj bezdôvodne využívajú možnosť ospravedlniť neúčast žiaka v ZŠ na 5 po sebe nasledujúcich dní alebo súhrne na 10 dní v mesiaci.

³² Veľká prestávka bola zaradená do rozvrhu hodín po 5. vyučovacej hodine.

³³ V. A; V. B; VI. B; VI. C; VII. C.

³⁴ V. A ŠT; V. B ŠT; VI. A ŠT; VI. B ŠT; VI. C ŠT; VI. D ŠT; VI. E ŠT; VII. A ŠT; VII. B ŠT; VII. C ŠT; VIII. A ŠT; VIII. B ŠT; VIII. C ŠT.

zabezpečenia, ktorý bol odsúhlasený riaditeľom školy. Pred uskutočnením aktivít boli žiaci poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia, čo potvrdili svojím podpisom.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na priemernej úrovni.

2 ZÁVERY

PROCES VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Výrazným pozitívom na kontrolovaných hodinách bola pozitívna sociálna klíma v triedach, motivovanie žiakov v procese učenia a efektívna činnosť PA, ktorí žiakom s výukovými problémami pomáhali v procese učenia zvládať nároky. Učitelia predovšetkým individuálnym prístupom, vytváraním dostatočného času pre riešenie úloh a väčšinou aj diferencovaním úloh vytvárali vhodné podmienky pre inkluzívne vzdelávanie každého žiaka. Motivovaním a vhodnými názornými pomôckami aktivizovali žiakov ku riešeniu úloh na nižšie myšlienkové procesy. Efektivitu učenia sa žiakov však vo všetkých oblastiach vo veľkej miere negatívne ovplyvňovali nedostatočné komunikačné schopnosti žiakov, čo sa prejavilo neschopnosťou žiakov plynule a pohotovo sa vyjadrovať k učebným témam a prezentovať osvojené vedomosti a poznatky, ale aj názory a postoje. Na väčšine hodín absentovalo rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov prostredníctvom úloh na vyššie myšlienkové procesy, čím nebola venovaná dostatočná pozornosť rozvíjaniu logického a kritického myslenia žiakov. Zlepšenie si tiež vyžaduje dôsledné uplatňovanie formatívneho hodnotenia žiakov a efektívne a zmysluplné využívanie dostupných IKT.

Výrazné pozitíva

- vytváranie pozitívnej atmosféry žiakmi v triedach a akceptovanie pravidiel správania sa.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- rozvíjanie komunikačných schopností žiakov,
- zadávanie úloh na rozvoj poznávacích kompetencií - zaradovanie úloh kombinujúcich rozvoj nižších a vyšších myšlienkových úrovní,
- vytváranie priestoru na sebahodnotenie a hodnotenie učebných výkonov spolužiakov,
- rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov,
- vytváranie priestoru na rozvíjanie sociálnych kompetencií zameraných na prezentovanie výsledkov a objektívne posúdenie spoločnej činnosti,
- vytváranie príležitostí pre žiakov k zmysluplnému využívaniu IKT.

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

Učenie sa žiakov v špeciálnych triedach bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

Štruktúra ŠkVP pre žiakov primárneho a nižšieho stredného vzdelávania a pre žiakov s MP bola v súlade s platnými právnymi predpismi. Stanovené ciele boli prispôsobené možnostiam školy a pre plnenie väčšiny z nich boli na škole vytvorené vhodné podmienky. Nedostatky v základných dokumentoch školy spočívali v absencii poznámok k UP pre žiakov s MP a v nerozpracovaní obsahu vzdelávania v UO pre žiakov s MP. Dokumentácia kontrolovaného subjektu vrátane pedagogickej a ďalšej dokumentácie a interných smerníc bola vypracovaná v súlade s platnými právnymi predpismi a jasne stanovovala pravidlá

na jednotný chod školy vo všetkých oblastiach. Ojedinele sa nedostatky vyskytli v nekompletnosti zápisov do katalógových listov žiakov, ktorí navštevujú školy mimo územia SR a tiež v žiadostiach zákonných zástupcov o povolenie plnenia povinnej školskej dochádzky v škole mimo územia SR, ktoré neobsahovali adresu žiaka v zahraničí. Vedenie školy podporovalo vzdelávanie PZ, avšak dosah vzdelávania zameraného na hodnotenie a využívanie digitálne spracovaných materiálov v edukačnom procese sa v malej miere prejavilo na sledovaných hodinách. Efektívna bola činnosť metodických orgánov školy, ktoré boli vedením školy podporované a ktoré sa spolupodieľali na formulovaní a plnení úloh. Kontrolný systém vedenia školy bol plánovaný a realizovaný v dostatočnom rozsahu, zlepšenie si vyžaduje adresné a konkrétne ukladanie opatrení a následná kontrola ich plnenia. PZ charakterizovali klímu ako otvorenú, čo korešpondovalo aj s výsledkami dotazníka pre PZ so zameraním na psychickú pohodu na pracovisku. Podľa zistení školských inšpektorov boli vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi na sledovaných hodinách pozitívne, avšak žiaci ich nepovažovali za dostatočne optimálne a korektné, a to predovšetkým z dôvodu kladenia neprimeraných nárokov zo strany učiteľov. Kontrolovaný subjekt mal vypracovanú stratégiu znižovania školského neúspechu žiakov, ktorá bola zameraná na minimalizovanie a elimináciu opakovania ročníka žiakov školy. Jej súčasťou bol záväzný systém, ktorým sa škola riadila pri identifikovaní žiakov ohrozených školským neúspechom, pri poskytovaní podporných opatrení a monitorovaní ich účinnosti. V aktuálnom školskom roku škola poskytovala podporné opatrenia 13 žiakom so ZZ. Škola organizovala rôzne aktivity najčastejšie kultúrneho a športového charakteru a prostredníctvom činnosti VP, KP, ŠŠP, sociálnych pedagogičiek a školského koordinátora prevencie zabezpečovala pre učiteľov, žiakov a ich zákonných zástupcov efektívny systém poradenstva. Pre účely zabezpečenia inkluzívneho vzdelávania v škole pracoval ŠPT, ktorý koordinoval prácu PZ pri rozvíjaní inkluzívnych hodnôt v triednych kolektívoch.

Riadenie školy bolo na dobrej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

PZ školy spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti. Odbornosť vyučovania dosahovala 93,2 %. Pravidlá chodu školy a normy správania sa účastníkov edukácie boli jasne stanovené v školskom poriadku školy. Škola bola dostatočne vybavená učebnicami, učebnými textami a pre väčšinu vyučovacích predmetov aj učebnými pomôckami. Vzhľadom na počet žiakov si oblasť materiálno-technického zabezpečenia vyžaduje doplnenie počítačových zostáv a tiež skvalitnenie internetového pripojenia. **Závažné nedostatky boli zistené v oblasti priestorových podmienok, ktoré sú v súčasnosti vzhľadom na počet žiakov nepostačujúce.** Škola nemala zriadenú telocvičňu ani vybudované vonkajšie priestory pre telovýchovné a oddychové aktivity, absentovala multimediálna učebňa a tiež odborné učebne pre vyučovanie biológie, FYZ a CHE. V budovách bolo spolu zriadených 33 učební, v ktorých sa vyučovalo v 2 zmenách (60 tried). Z dôvodu nedostatočných priestorových podmienok na škole nebol zriadený školský klub detí ani realizovaná záujmová činnosť, čo výrazne obmedzovalo PZ zabezpečiť pre žiakov z MRK aspoň čiastočne celodenný výchovný systém. Priestory zriadenej školskej jedálne neumožňovali zabezpečiť teplú stravu pre všetkých žiakov školy. V organizácii vyučovania boli zistené nedostatky súvisiace s vyučovaním žiakov 1. ročníka v dvojzmennej prevádzke, skrátením 6. vyučovacej hodiny, nezaradením veľkej prestávky v trvaní minimálne 15 min do dopoludňajšieho vyučovania a nedelením tried pri vyučovaní ANJ v triedach nižšieho stredného vzdelávania a PVC v ŠT.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na priemernej úrovni.

Školská inšpekcia na hodnotenie škôl/školských zariadení používa tieto hodnotiace výrazy:

veľmi dobrý	– výrazná prevaha pozitív, drobné formálne nedostatky, mimoriadna úroveň
dobrý	– prevaha pozitív, formálne, menej významné vecné nedostatky, nadpriemerná úroveň
priemerný	– vyrovnanosť pozitív a negatív, priemerná úroveň
málo vyhovujúci	– prevaha negatív, výrazné nedostatky, citelne slabé miesta, podpriemerná úroveň
nevýhovujúci	– výrazná prevaha negatív, zásadné nedostatky ohrozujúce priebeh výchovy a vzdelávania

otvorená klíma školy

je charakterizovaná vzájomnou dôverou v učiteľskom zbore, súdržnosťou kolektívu, angažovanosťou učiteľov, demokratickým štýlom riadenia školy, pričom systém riadenia je pevný a stabilný

uzavretá klíma školy

je charakteristická nedôverou medzi učiteľmi a ich slabou angažovanosťou; v riadení školy je cítiť formalizmus, riaditeľ si udržiava odstup, chod školy a smerovanie školy sú učiteľom nejasné

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 7 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nerozpracovanie komplexných poznámok k UP pre žiakov s MP na podmienky školy*),
2. § 7 ods. 5 písm. b) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*neakceptovanie vzdelávacieho programu pre žiakov s MP – nedodržanie maximálneho povoleného počtu žiakov pri vyučovaní predmetu PVC*),
3. § 9 ods. 6 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nerozpracovanie obsahu vzdelávania pre žiakov s MP do UO pre jednotlivé ročníky a predmety*),
4. § 25 ods. 1 v spojitosti s § 25 ods. 2 písm. c) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*vydanie rozhodnutia o povolení plnenia povinnej školskej dochádzky mimo územia SR na základe žiadosti, ktorá neobsahovala adresu bydliska žiaka v zahraničí*),
5. § 25 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nezaznamenanie informácie do katalógového listu žiaka plniaceho si povinnú školskú dochádzku mimo územia SR, že zákonný zástupca žiaka nepredložil škole v stanovenom termíne doklad o návšteve školy v zahraničí*),

6. § 2 ods. 2 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky č. 344/2023 Z. z. *(dvojmenné vyučovanie žiakov 1. ročníka),*
7. § 2 ods. 6 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky č. 344/2023 Z. z. *(nedodržanie trvania vyučovacej hodiny v rozsahu 45 minút),*
8. § 2 ods. 7 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky č. 344/2023 Z. z. *(nezaradenie veľkej prestávky do vyučovania),*
9. § 3 ods. 2 v spojitosti s ods. 5 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky č. 344/2023 Z. z. *(nedodržanie maximálneho povoleného počtu žiakov pri vyučovaní ANJ),*
10. § 35 ods. 4 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov *(vykonávanie činností KP bez absolvovania špecializačného vzdelávania).*

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKÉJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie ŠŠI uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča:

- a) na vyučovacích hodinách vytvárať priestor pre rozvíjanie slovnej zásoby žiakov, ich súvislého vyjadrovania kladením otvorených otázok a vytváraním dostatočného času na odpovede, korigovať nesprávne gramatické tvary slov, dávať dôraz na ich správne zopakovanie,
- b) zadávať úlohy na rozvoj poznávacích kompetencií - zaraďovať úlohy kombinujúce rozvoj nižších a vyšších myšlienkových úrovní,
- c) vytvárať priestor na sebahodnotenie a hodnotenie učebných výkonov spolužiakov,
- d) rozvíjať občianske kompetencie žiakov vytváraním priestoru na diskusiu a prezentovanie vlastných názorov a skúseností,
- e) vytvárať priestor na prezentovanie a posudzovanie výsledkov spoločných činností,
- f) vytvárať na hodinách príležitosti pre žiakov k zmysluplnému využívaniu IKT,
- g) na základe výsledkov kontrolnej činnosti vedenia školy ukladať opatrenia a následne kontrolovať ich akceptovanie,
- h) v spolupráci so zriaďovateľom iniciovať zlepšenie priestorových podmienok školy,
- i) realizovať monitoring zameraný na odhaľovanie negatívnych javov v správaní žiakov a na základe zistení prijímať opatrenia.

- ##### **2. ukladá kontrolovanému subjektu v lehote do 31. 01. 2025 prijať konkrétne opatrenia**
- na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa *nevypracovania poznámok k UP pre žiakov s MP; nerozpracovania obsahových štandardov pre žiakov s MP, akceptovania žiadosti o povolenie plnenia povinnej školskej dochádzky mimo územia SR bez adresy žiaka v zahraničí; nezaznamenania v katalógovom liste žiaka informáciu o nepredložení dokladu o návšteve školy žiaka v zahraničí; vykonávania činností KP bez absolvovania špecializačného vzdelávania; dvojmenného vyučovania žiakov*

1. ročníka; nedodržania trvania vyučovacej hodiny; neradenia veľkej prestávky; nedodržania maximálneho povoleného počtu žiakov pri vyučovaní ANJ v bežných triedach a PVC v ŠT a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Prešov s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.

Správu o splnení prijatých opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Prešov v termíne do **15. 10. 2025**.

O zisteniach zo školskej inšpekcie týkajúcich sa nepostačujúcich priestorových podmienok v kontrolovanom subjekte ŠŠI upozornila Poradňu pre občianske a ľudské práva, Úrad Splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR, Regionálny úrad školskej správy v Prešove a obec Lomnička (zriaďovateľ školy).

PÍSMENNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. ŠkVP
2. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2023/2024
3. zápisnice zo zasadnutí rady školy
4. zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady
5. dokumentácia súvisiaca s činnosťou MO
6. rozvrhy hodín tried
7. rozvrhy hodín učiteľov
8. triedne výkazy
9. katalógové listy žiakov
10. školský poriadok
11. rozhodnutia vydané riaditeľom školy
12. dokumentácia ŠŠP
13. dokumentácia ŠPT
14. dokumentácia VP
15. dokumentácia KP
16. dokumentácia školskej koordinátorky vo výchove a vzdelávaní
17. dokumentácia sociálnych pedagógov
18. plán kontrolnej činnosti
19. záznamy z kontrolnej a hospitačnej činnosti
20. dokumentácia žiakov so ŠVVP
21. zápisnice z triednych aktívov
22. interné smernice
23. doklady o získanom vzdelaní PZ školy
24. plán práce školy
25. plán profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov na obdobie 4 rokov
26. ročný plán profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov
27. plán manažérskeho a profesionálneho rozvoja vedúcich zamestnancov
28. dokumentácia súvisiaca s organizovaním školských a mimoškolských aktivít
29. štatistické záznamy školy o školskej dochádzke žiakov

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

Školská inšpektorka: PaedDr. Mária Ferencová

Dňa: 25. 10. 2024

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:
PaedDr. Mária Ferencová
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
PhDr. Miroslav Zelina

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 18. 12. 2024 v Prešove:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:

PaedDr. Mária Ferencová

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PhDr. Miroslav Zelina

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania)

PhDr. Miroslav Zelina, riaditeľ školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Mária Ferencová, školská inšpektorka

3 PRÍLOHY

1. **Klíma školy** (graf)
2. **Údaje o škole** (graf)

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti